

G. Kirkilas tikisi pragmatiškų santykių su porinkimine Rusija



Gediminas Kirkilas atsakinėja į žurnalistų klausimus.

Eltos nuotr.

Vilnius, gruodžio 4 d. (BNS) — Premjeras Gediminas Kirkilas tikisi, kad naujos sudėties Rusijos Dūma tęs pragmatiškų santykių su Lietuva politiką.

Tuo metu užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas linkėjo Rusijai daugiau demokratijos.

„Rinkimai įvyko, nuo mūsų jų rezultatai nepriklauso. Mes galime

tik tikėtis, kad naujasis parlamentas ir vyriausybė tęs pragmatiškus santykius su Lietuva”, — interviu Lietuvos radijui antradienį sakė G. Kirkilas.

Jis priminė, kad Lietuva palaiko su Rusija intensyvius ekonominius ryšius, yra prisiėmusi atsakomybę dėl Kaliningrado tranzito.

„Vidaus situacijos Lietuva Rusijoje nepakeis, bet manau, kad pasikeitimai Rusijoje anksčiau ar vėliau vyks, jei vystysis rinkos ekonomika, stiprės pilietinė visuomenė”, — kalbėjo Lietuvos premjeras.

Antradienį Kaliningrado srityje viešintis UR ministras P. Vaitiekūnas palinkėjo Rusijai „daugiau demokratijos ir daugiau atitikimo Europos vertybėms”.

Kalbėdamas su žurnalistais, P. Vaitiekūnas taip pat išsakė apgailestavimą, kad Dūmos rinkimuose nedalyvavo ESBO biuro atstovai ir ilgalaikio stebėjimo misija.



Kremliaus bokštas.

Ar rinkimai tikrai reiškia Kremliaus pergalę?

Maskva, gruodžio 4 d. (AFP/BNS) — Rusijos laikraščiai antradienį klausia, ar savaitgalį įvykę rinkimai tikrai buvo didžiulė Kremliaus sėkmė, kurios jis siekė, ir nurodo, kad prezidento Vladimir Putin vyriausybės gali laukti neramūs laikai.

Tuo tarpu nepriklausoma Rusijos rinkimų stebėjimo institucija „Golos” atkartojo tarptautinę kritiką dėl sekmadienio rinkimų, o rinkimų komisijos pirmininkas tokį susirūpinimą atmetė.

„Kommersant” ir „Nezavisimaja gazeta”

Nukelta į 7 psl.

Daukšys praranda valdžią Darbo partijoje

Vilnius, gruodžio 4 d. (Alfa.lt) — Kęstutis Daukšys neteko ne tik Darbo partijos (DP) pirmininko vairo, bet ir šios partijos Seime seniūno pareigų. Antradienį jis pats įteikė atsistatydinimo pareiškimą.

Kaip sakė frakcijos posėdyje dalyvavę „darbiečiai”, niekam nekilo klausimų, kodėl K. Daukšys traukiasi. Anot jų, tai logiškas ir suprantamas žingsnis, susijęs su tuo, kad

pasikeitė DP vadovybė.

Kaip žinoma, lapkritį į partijos vadovo postą grįžo ilgiau nei metus Rusijoje slapstęsis Kėdainių milijonierius Viktoras Uspaskichas.

Anot „darbiečių”, pasikeitus Seimo frakcijos seniūnui turėtų būti lengvesnis ir kokybiškesnis bendravimas viduje bei su partijos vadovybe.

Realiausia kandidate į DP frakcijos seniūnes laikoma Seimo narė Vir-

ginija Baltraitienė, gyvenanti Kėdainiuose.

„Ji dažniau grįžta į Kėdainius, todėl paprasčiau bus bendrauti su V. Uspaskichu (teismas V. Uspaskichui yra skyręs kardomąją priemonę ir jis negali išvykti iš Kėdainių), — sakė DP frakcijos narys Manfredas Žymantas. — Aš balsuosiu už V. Baltraitienę, nes man patinka jos vadovavimo stilius, kompetencija.”

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. V. Paplauskienė — „Verpsčių” viešnia (p. 2, 8)
- Užrašai iš provincijos (p. 3)
- Šaunus vicepirmininkas (p. 4)
- Komentaras. Apie gyvenimą Čikagoje (p. 4)
- Nuomonė. Apie šių metų LF lėšų paskirstymą (p. 5)
- Laiškai, nuomonės, komentarai (p. 5)
- Miesto panorama (p. 6)
- Šv. Kazimiero parapijai Montreal 100 metų (14) (p. 9)

Valiutų santykis

1 USD — 2.35 LT
1 EUR — 3.45 LT

Gates fondas remia bibliotekas

Vilnius, gruodžio 4 d. (BNS) — Antradienį pasirašyta sutartis, kuria Bill ir Melinda Gates fondo „Pasaulio bibliotekų” programa Lietuvai skiria 35,7 mln. litų paramą projektui „Bibliotekos pažangai”. Jį įgyvendinus šalies gyventojai galės nemokamai naudotis kompiuteriais ir internetu bet kurioje viešojoje bibliotekoje. Trišalę sutartį pasirašė Kultūros ministerija, nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka bei Bill ir Melinda Gates fondas.

Iniciatyvos įgyvendinimui lėšų skiria ir Lietuva — 24 mln. litų. Fondo „Pasaulio bibliotekų” programos partnerė, informacinių technologijų kompanija „Microsoft” projektui „Bibliotekos pažangai” dovanoja naujausios programinės įrangos, kurios vertė 16,4 mln. litų. Ji bus įdiegta į 4,108 bibliotekų kompiuterius. Projektą įgyvendins Nacionalinė biblioteka kartu su Lietuvos kultūros ministerija.

„Šis projektas tęsia bibliotekų



Bill Gates.

modernizavimo programą, pradėtą 2003 m. Investuojame į bibliotekas, nes jų teikiamos prieigos prie informacijos išteklių prisideda prie vietos bendruomenių kultūrinio kapitalo plėtos,” — teigia Kultūros ministras Jonas Jučas.

*****ORIGIN MIXED ADC 604
S51 P1 051508 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-04-07

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG



SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Virginija Paplauskienė – „Verpsčių“ viešnia

V.S. RITONĖ RUDAITIENĖ

Šių metų sauselį spalio 25 dieną „Verpstės“ (vyr. skautų būrelis) susirinko Nijolės Martinaitytės-Nelson namuose susitikti su Virginija

Paplauskiene, Maironio lietuvių literatūros muziejaus išeivų literatūros skyriaus vedėja. Maloni viešnia jau ne pirmą kartą lankosi JAV, rinkdama Maironio muziejaus išeivijos skyriui medžiagą ir dalyvaudama LB Kultūros tarybos renginiuose su



2007 m. spalio 25 d. „Verpsčių“ sueigoje. Pirmoje eilėje iš kairės: Ritonė Rudaitienė, viešnia Virginija Paplauskienė, Vida Rimienė ir Nijolė Martinaitytė-Nelson. Antroje eilėje: Dalia Povilaitienė, Danguolė Bielskienė ir Genė Rimkienė.

Aldonos Rauchienės nuotr.

JAV IR KANADOS SKAUTAI ĮTEIKĖ KALĖDINIUS SVEIKINIMO ATVIRUKUS AFGANISTANE MISIJĄ ATLIEKANTIEMS LIETUVOS KARIAMS

JAV ir Kanados lietuvių skautų organizacijų atstovai lapkričio 15 d. Washington, DC su vizitu viešėjusiai Lietuvos Užsienio reikalų ir Krašto apsaugos ministerijų pareigūnų delegacijai, vadovaujamai KAM sekretoriaus Renato Norkaus, įteikė Šv. Kalėdų sveikinimo atvirukus Afganistane misiją atliekantiems Lietuvos kariams.

Įvairius atvirukus su mažųjų autorių nuotraukomis ruošė Washington, DC, Čikagos, Boston ir Toronto skautai. Šie atvirukai dar iki

Šv. Kalėdų švenčių turėtų pasiekti Lietuvos karių, atliekančių misiją Afganistane.

Lapkričio 13-16 d. vykusio vizito metu, Lietuvos pareigūnai susitiko su JAV Valstybės sekretorės padėjėju Daniel Fried, Valstybės sekretorės padėjėju pavaduotoju Centrinei ir Pietų Azijai John Gastright ir kitais pareigūnais.

Delegacijos narė Ambasadorė Gintė Damušis, Lietuvos civilinių projektų Afganistane koordinatore, papildomai susitiko su Valstybės

kruopščiai paruoštomis paskaitomis apie išeivijos rašytojus ir poetus. Šį kartą paprašė, kad pakalbėtų apie Maironio muziejų ir save.

Maironio lietuvių literatūros muziejus, kuriame yra kaupiamas, tyrinėjamas, eksponuojamas ir saugojamas visas literatūrinis, istorinis palikimas, buvo įkurtas Kaune 1936 metais. Centriname pastate yra Maironio memorialiniai kambariai ir salė, skirta Maironio literatūrinei ekspozicijai – jo gyvenimui ir kūrybai atspindėti.

Pirmame aukšte veikia ekspozicija, apimanti lietuvių literatūrą nuo Mažvydo Katekizmo iki „didžiojo išvaduotojo Stalino mirties“. Veikia vis dar auganti didelė ekspozicija, atskleidžianti išeivų rašytojų kūrybą ir gyvenimą. Parodų salėse, pasakojo Virginija, rengiamos jubiliejinės parodos, kuriose monografiniu principu – per muziejaus archyvalijas: dokumentus, nuotraukas, rankraščius, laiškus, knygas, memorialinius arba asmeninius daiktus – yra atkuriamas vieno ar kito rašytojo gyvenimas.

Maironio muziejus turi net penkis padalinius: S. Neries memorialinį namą-muziejų, V. ir B. Sruogų memorialinį namą-muziejų, J. Grušo namą-muziejų, Vaikų literatūros muziejų, J. Tumo – Vaižanto butą-muziejų. Viešint tėvynėje, jie visi laukia būti aplankomi.

Norėdamos geriau susipažinti su popietės viešnia ir prelegente Virginija Paplauskiene, paprašė, kad papasakotų, bent šiek tiek apie save ir savo darbą muziejuje. Sužinojome, kad Virginija yra Maironio gimnaitė. Jos močiutė, Elena Lipčiūtė-Babonienė (Maironio sesers Kotrynos duktė),

Nukelta į 8 psl.

departamento koordinatoriumi Rekonstrukcijai ir stabilizacijai Amb. John Gerbst ir kitais pareigūnais.

Visuose susitikimuose Lietuvos pusė kėlė infrastruktūros plėtojimo Goro provincijoje klausimus, JAV pareigūnams pristatė lapkričio 26 d. įvyksiantį PRT seminarą Vilniuje. Susitikime amb. G. Damušis pasiūlė plėsti trišalį Lietuvos-JAV-Afganistano bendradarbiavimą moterų reikalų srityje.

LR Ambasada
Washington, DC



JAV ir Kanados lietuvių skautų organizacijų atstovai LR ambasadoje, Washington, DC su ambasados darbuotojais ir Lietuvos Užsienio reikalų ir Krašto apsaugos ministerijų pareigūnais.

Dėmesio, Čikagos lietuvių skautų tuntų paukštyčių, ūdryčių, vilkiukų ir bebrų, jūrų jaunių, jūrų skautų tėveliai

Ateinančią vasarą įvyks Devintoji Lietuvių skautų Tautinė stovykla Camp Monotoc BSA stovykloje, Ohio valstijoje. Patariame nesiųsti jaunesniųjų skautų į šią stovyklą, nes Čikagos lietuvių skautų tuntai ruošia specialią stovyklą mūsų jaunesniems skautams.

Ši stovykla įvyks 2008 m. nuo liepos 19 iki 26 d. Rako stovykloje, Custer miestelyje, Michigan valstijoje. Į šią stovyklą yra priimami tik jaunesnieji skautai: paukštytės, ūdrytės, vilkiukai ir bebrai nuo 8 metų. Taip pat bus Jaunų šeimų pastovyklė.

Taip pat ateinančią vasarą jūrų jaunėms, jūrų jauniams, jūrų skautėms ir jūrų skautams yra ruošiamas Buriavimo stovykla Rako stovykloje. Ši stovykla įvyks liepos 12-18 dienomis.

Informacija apie abi stovyklas bus pateikta po Kalėdinių švenčių.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako.
- Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiųsti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Užrašai iš provincijos

STASYS GOŠTAUTAS

Regina ir Rostislavas Bederiai ir Lietuvos rusai

Penkiasdešimt metų yra ilgas ir prasmingas gyvenimo tarpas. Reginos Gervinaitės Bederienės ir Rostislavo Bedrickio vestuvinė sukaktis lieka visiems laikams prasminga ir net sunkiai suprantama šventė, kur du žmonės suėję į vieną porą, gali taip ilgai sugyventi ir gerbti viens kitą.

Žmogus turi teisę keisti ar net kurti savo pavardę, todėl savo pavardę Rostislavas pakeitė į Bederis, — ji tinka visuose kontinentuose ir nebūtinai vien ji padaro juos tavo giminaičiais. Aš buvau suradęs virš penkiasdešimt Goštautų variantų, skirtumas tik tas, kad jie visi turėjo tą pačią pradžią, tą patį kamieną.

Penktadienį, šių metų lapkričio antrą dieną, apie penkiasdešimt Rostislavo ir Reginos draugų susirinko „Four Seasons“ viešbutyje, kur be prabangos ir su geru skoniu buvo pavaišinti nepaprasta puota ir kukliais sveikinimais. Atskirai, sūnus Mark Beder susitiko su kiekvienu dalyviu, pasveikino jį ar ją ir užrašė porą žodžių apie savo tėvelius.

Bet yra ir kitų įdomių nuotykių, kuriuos Bederio pavardę primena, ir tai Slavos, kaip mes draugai jį vadinam, papildoma istorija. Nors Lietuvoje yra daug rusų, kurie net pamiršo, iš kur jie kilę. Yra daug naujakurių, kuriems Lietuva yra mielas kraštas. Jie ne tik ten gyvena, bet ir yra išmokę to krašto kalbą, papročius, yra kūrybingi nariai tos naujos, pasirinktos bendruomenės.

Nuo senovės Lietuva buvo žinoma kaip šalis, priglaidusi įvairiausių tautybių, religijų ir papročių grupes. Gal pagonybės dėka išmokom gerbti Dievą visokiose jo formose. Nebuvo kitaip ir su rusų emigracija per 750 istorijos metų. Jeigu patikėsime, kad jos pradžia prasideda 1009 metais, tai tą rusų draugystę reikėtų nustumti dar pora šimtmečių atgal, perkelti ją į vikingų laikus, kai Rus aplankydavo Baltijos krantą. Jeigu kryžiuočiai nebūtų mūsų nustūmę prie Lenkijos, turbūt būtume daugiau suartėję su rusais. Mes buvom kažkur vidury visos tos amžinos nesantaikos tarp Lenkijos ir Rusijos.

Tarp tų „naujakurių“ buvo daugiausia valdininkai, bet netrūko ir dailininkų, poetų ir inžinierių (Rostislavas Bėderis), agronomų (Mykolas Itomlenskis, suredagavęs enciklopedinį vadovėlį apie sodininkystę). Pavyzdžiui, dabar mano draugė Lietuvoje, meno istorikė Laima Laučkaitė-Surgailienė kaip tik ruošia kažką panašaus — „XX a. pradžios rusų dailininkų Lietuvoje“ įrašą.

Staiga sutinkam Jacques Lipchitz mokytoją Ivaną Rybakovą ir sužinom, ką darė Vilniuje Chaim Soutine, Lasar Segall ir Mstislavas

Dobužinkis, vėliau tapę žymiais XX a. dailininkais. Tarp kitko, kaip tik tuo metu, per pirmąją ar antrąją lietuvių dailininkų parodą Vilniuje ir per Čiurlionio lankymąsi Druskininkuose, Lipchitz teko susitikti su Čiurlioniu, ką Aleksio Rannito raginamas aprašo 50 metų vėliau — 1961 metais.

Daugybė mažiau žinomų rusų dailininkų tokių kaip Konstantinas Gorskis, Ivanas Panovas, Ivanas Trutnevas, Vasilijus Sadovnikas, Isaakas Levitanas, Nikolajus Sergejevas Korobovas, Levas ir Markas Antokolskiai, Davidas Burliukas, Olga Dubeneckienė-Kolpakėnė ir Sergejus Južaninas dirbo ir kūrė Lietuvoje.



Regina ir Rostislavas Bederiai.

Vilniaus dailės draugija 1914–15 m. surengė uteniškes ekspresionistės Marianos Veriovkinos (Pietro Veriovkino sesers, apie kurią Laima tik baigė rašyti monografiją ir dabar šiomis dienomis suka filmą Šveicarijoje) ir Aleksejaus Javlenskio tapybos parodą. O kur dar Slavos mokyklos draugas Nikolajus Vorobjovas, su kuriuo Lietuvoje prasideda moderni meno istorija ir kritika? Kaip nepagerbti Leono Karsavino, Kauno ir Vilniaus universitetų profesorius ir vos ne steigėjo Euroazijiečių filosofijos? Rusų dėka klestėjo Lietuvoje baletas (Tatiana Babuškinatė) ir operetė. Einant tuo keliu, galėtume sudaryti nemažą enciklopediją. Jie visi buvo labai svarbūs Vilniui, o juk Vilnius tai mūsų sostinė ir viskas, kas ten dėjos, vyko sostinės statuso dėka. Toks rusų pasirodymas Lietuvoje atėjo ir iš teigiamos pusės, ne tik iš kolonializmo.

Tas susitikimas su Lietuva prasidėjo labai seniai, kai lietuviai pagonys lakstė ant žirgų prie Maskvos vartų ir priėmė ne vieną Maksvos princą ar princesę, kai šie prašėsi pagalbos nuo mongolų. Vėliau, jau Ivano IV laikais, rusų princai bėgo nuo Žiauriojo bausmių. Bet tik Petro Didžiojo laikais sentikiai ir kitos religinės grupės, prisidengę tolerancijos vardu, masiškai pradėjo ieškoti naujų žemių ir naujų ponų, kuriems galėtų tarnauti. XVIII a. Lietuvoj tų naujų rusų buvo daug, tai natūrali pasekmė dirbti atvykusių valdininkų į Kauno ar Vilniaus gubernijas.

Vienas iš svarbiausių Kovno gubernijos valdininkų buvo Piotras Veriovkinas (1862–1946) — tikras patriotas — gimnaziją baigė Vilniuje ir draugystės su caru Nikolajumi II dėka prisidėjo prie 1904 metų balandžio 24 d. rusiškų raidžių panaikinimo. Tą pačią dieną jis buvo paskirtas Kauno gubernatorium (1904–1911), o vėliau ir Vilniaus (1911–1915). Tai buvo kritiškas laikotarpis, atvedęs prie 1918 metų Nepriklausomybės. Tad galim niekinti ar nepripažinti rusų kolonialinės valdžios laikų (viską sudėjus būtų daugiau nei 200 metų), bet kiek tie patys rusai prisidėjo prie lietuvių tautos išsilikymo ir valstybingumo, būtų sunku

įvertinti. Beje, Veriovkino duktė išteko už Kazimiero Goštauto ir tęsia Goštautų liniją Prancūzijoje ir Amerikoje. Lieka dar paminėti Konstantiną Artzybusevą, Pietro Veriovkino dukters Natalijos sūnų, Bederio Kauno laikų draugą, žymų medicinos daktarą, sukūrusį Tampa Florida Utenos dvaro reprodukciją. Taip pat primintinas jau mūsų laikų Reginos uošvis Piotras Pimonovas, kurio pusbrolis Leonidas paliko visą savo turtą Vilniaus Alzheimerio klinikai.

Nors Slava gimė Egipte, beveik visą savo jaunystę jis praleido Kaune, kur lankė Vokiečių gimnaziją. Tarp jo motinos giminių — ta pati pavardė ir ta pati gydytojų profesija — gali būti Douglas D. Osheroff, vienas iš trijų 1996 metų Nobelio fizikos laureatų. Tiesiog stebėtina, kad nors ir neturim tiesioginio Nobelio laureato, netiesiogiai pradeda jį atsirasti.

Bet nereikia painioti Kremliaus su rusų tauta. Retai rusai yra kaltinami už Kremliaus arba Maskvos išdaigas. Iš tikrųjų abu žodžiai yra daug senesni už rusų, ir turi tą neigiamą konotaciją, dėl kurios daug rusų tautos nukentėjo. Šiandien, 2007 m. lapkričio 9 d. vartau „Financial Times“ iš Londono ir, aišku, jame išspausdintas neigiamas straipsnis apie Rusijos naftą, pavadintas „Moscow's Tightening Grip“. Vakar, lapkričio 8 d. „Wall Street Journal“ rašo apie Vladimiro Khotinenko filmą „1612“, straipsnis pavadintas „Kremlin-Inspired Film“. Įdomu, kaip tame filme pristatoma Didžioji Lietuvos Kunigaikštija! Yra beveik tradicija pristatyti Kremliaus darbus, Maskvos nelemtą žygį, net neminint rusų tautos. Tarp mano senų žemėlapių yra geras tuzinas tik „Moscovie“, „Moscow“, „Moscovey“, „Moscoviae“ ir t. t.

Kremliaus darbus galima rasti kiekviename Rusijos istorijos puslapyje, nepamirškim Gulago archipelago, kur milijonai iškankintų rusų guli kur nors pakeleje vos užkasti. Jeigu tik norėtume pasitikrinti, reikėtų paskaityti nors ir „New York Times“ korespondento David K. Shipler knygą „Broken Idols, Russia Solemn Dreams“ („Times Books“, 1983), kur jis aprašo Stalino teroro laikus.

Yelena Bonner, Andrejaus Sacharovo našlė, gyvenanti Newton, MA, su kuria teko susipažinti prieš porą metų pas Tomą Venclovą, pastebėjo, kad tai, kas šiandien dedasi Rusijoje, nėra nieko nuostabaus. Ji pastebėjo AP korespondentui: „Mes, rusai, nieko neišlaisvinom, net savęs... Tiesa, tie, kurie žuvo gindami kraštą nuo nacių, turėtų būti herojai visiems laikams, bet aš turiu priminti, kad sovietai darė lygiai tą patį, ką naciai darė. Jie sistematiškai trėmė ir naikino savo žmones.“

Visų tautų katilas, kaip ir tas pats Ivanas IV, ne veltui pramintas Žiauriuoju, kuris be rusų turėjo graikų, serbų, totorių ir gal net lietuvių kraujo. Dėl lietuvių — Ivano motina buvo Elena Glinskaitė, t. y. Mykolo Glinskio, Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Aleksandro patarėjo, sesuo. Kai mirė Žygimantas Augustas, kitas Glinskis kartu su Ivanu kėsinosi į Lietuvos sostą. Kiek Elena buvo lietuvaite, sunku šių dienų terminais nustatyti. Kad ji buvo LDK princesė, kaip ir jos tėvas, jokio klausimo nėra, tačiau ar ji turėjo daugiau lietuviško ar totorių kraujo, šiandien patikrinti būtų neįmanoma.

Bet, grįžtant prie mūsų temos apie tai, kaip Maskva elgėsi su Lietuva, reikia tik prisiminti, kas vyko po pirmojo sukilimo, kai atėmė Lietuvos vardą, duodami kažkokį Šiaurės provincijos pavadinimą. Visi žemėlapiai šimtui metų ištrynė Lietuvos kunigaikštijos vardą. O po antrojo sukilimo dar norėjo atimti ir kalbą labai subtilia priemone — primesdami savo alfabetą (graždan-ką), ką, deja sėkmingai padarė su gudais ir ukrainiečiais.

Šiandien jau galima rasti medžiagos apie Rusijos lietuvių, pvz., G. Potašenko redaguota knyga, skirta žydams, totoriams, karaimams, čigonams ir Lietuvos rusams bei sentikiams — „Lietuvos tautinės mažumos: Kultūros paveldas“ (Vilnius 2002).

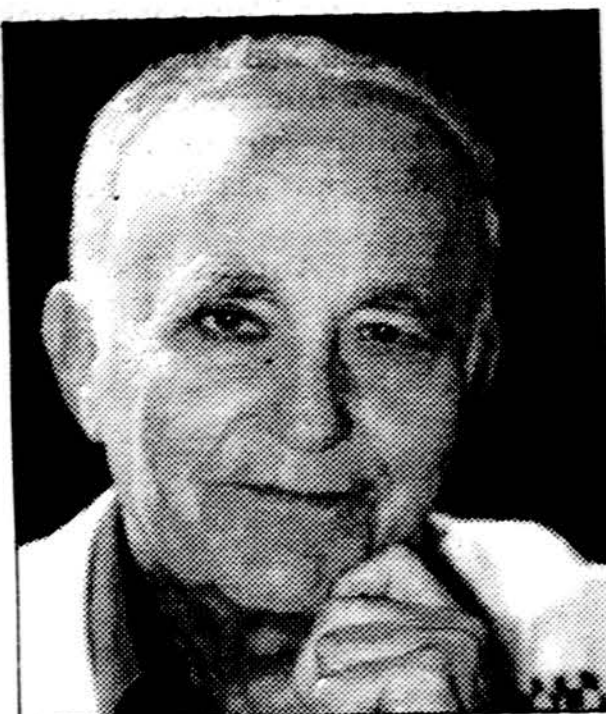
JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ



Šaunus vicepirmininkas

SIGITA ŠIMKUVIENĖ
JAV LB KV vicepirmininkė

Su dr. Stasiu Bačkaičiu esu pažįstama nuo Washington DC vykusios JAV Lietuvių Bendruomenės sesijos. Jau trečia kadencija, kai abu esame „kolegos“ LB Krašto valdyboje. Vicepirmininkas mokslo reikalams labai nuoširdus ir paprastas žmogus, su juo labai lengva bendrauti, jis įdomus pašnekovas ir juo gali visada pasikliauti. Rinkdama medžiagą straipsniui apie dr. Rimą Vaičaitį daug naujo sužinojau apie dr. Bačkaitį, kuris tikrai nusipelnė visų skaitytojų dėmesio.



Dr. Stasys Bačkaitis
Kazio Ruzglio nuotr.

Anot Algimanto Gečio, buvusio Krašto valdybos pirmininko, šis vicepirmininkas – vienas iš tų, kuriam niekada nereikėjo nurodyti ką daryti. Jis apsiėmęs šias pareigas puikiai vykdė, buvo ir yra įvairių projektų sumanytojas – iniciatorius. Bačkaitis – tai tas žmogus, kuris įrodė Lietuvos valdininkams apie būtinybę pastebėti mokslininkus, gyvenančius JAV ir visame pasaulyje, kurie yra daug pasiekę savo mokslo srityje ir prisideda prie Lietuvos mokslo klestėjimo, geranoriškai be jokių atlygių bendrauja su Lietuvos mokslininkais, mokslo įstaigomis.

Stasio gyvenimas už Atlanto prasidėjo kaip ir daugelio lietuvių. Bačkaičių šeima iš Kauno su dviem sūnumis pasitraukė į Vakarų. Stasys savo mokslus pradėjo Vokietijoje, iš pradžių Wuerzburg lietuvių gimnazijoje, o užbaigė gimnazijos mokslus Schwaebisch Gmuend lietuviškoje gimnazijoje. Į Ameriką šeima atvyko 1949 metais, į Connecticut valstiją, Waterbur miestą, kuriame tuo metu buvo didelė lietuviška kolonija. Įtaką studijuoti inžinerijos mokslus padarė tėvas, mat jis Kaune dirbo Zinger fabrike inžinieriumi, tad sūnus Stasys nesunkiai pasirinko mechanikos inžinerines studijas Rensselaer Polytechnic Institute (New York valstija), kur įgijo bakalauro laipsnį. O jau 1955 metais sėkmingai apsigynė automobilių inžinieriaus magistrą Chrysler Institute of Engineering.

Vėliau studijas tęsė Wayne State University, University of Michigan ir George Washington, o doktorantūrą sėkmingai užbaigė California universitete biomechanikos srityje.

Baigęs mokslus Bačkaitis pradėjo dirbti „Chrysler“ korporacijoje ir buvo atsakingas už automobilių konstrukciją, vėliau dirbo specialių transporto priemonių konstruktorių biure bei dalyvavo kelionės į Mėnulį erdvės tyrimuose.

1968 metais uolus darbuotojas pakviečiamas tarnauti į JAV Transporto ministeriją, Amerikos sostinėje Washington, eismo saugos srityje, kur ir dabar dar sėkmingai darbuojasi. Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos vicepirmininkas visada maloniai atsiliepia į Lietuvos ambasados Washington kvietimus dalyvauti renginiuose, būna pranešėjas, jis aktyvus ir savo vietinėje lietuvių apylinkėje.

Dr. Bačkaitis yra parašęs daugiau kaip 50 mokslinių straipsnių ir per 30 publicistinių straipsnių iš įvairių mokslo sričių, įskaitant transporto saugos, energetikos, Ignalinos jėgainės saugumą liečiančiais klausimais. 1972 m. Stasys ALIAS suvažiavimo rengimo pirmininkas, 1974 metais – Pasaulio Lietuvių Kongreso organizacinio komiteto narys. Nuo 1992 metų aktyviai bendradarbiauja su Kauno Technologijos universitetu. 1997 metais Kauno Technologijos universitetas Lietuvoje suteikė garbės daktaro laipsnį už KTU Administravimo fakulteto įsteigimą, jo nuoširdžią pagalbą.

Dr. Bačkaitis vienas iš tų, kurio dėka sėkmingai vyksta Mokslo ir Kūrybos simpoziumai. Vienas iš įsimintiniausių Mokslo ir Kūrybos simpoziumų buvo šeštasis, vykęs 1988 metais, Čikagoje. Jis buvo ypatingas tuo, kad jame pirmą kartą dalyvavo mokslo žmonės iš Lietuvos. Pats dr. Bačkaitis rūpinosi per SSR ambasadą Washington gauti leidimus išvažiuoti iš Lietuvos mokslininkams ir dar rūpinosi gauti leidimus iš JAV State Departamento, kad JAV ambasada Maskvoje išduotų jiems vizas atvažiuoti. Daugiau kaip šimto Lietuvos mokslo žmonių kelionės išlaidas Amerikoje dr. Bačkaitis sugebėjo apmokėti kartu su dr. Rimu Vaičaičiu ir kolegomis iš Čikagos. Tai buvo pirmas kartas, kai tokie gausiai grupelės mokslo žmonių pavyko atvykti iš Lietuvos be „prižiūrėtojų“ – tuo metu taip vadinamo politruko (saugumo darbuotojo). Stasys buvo atsakingas už kiekvieną atvykusį lietuvių, jis garantavo savo parašu, kad jie visi sugrįš atgal į Lietuvą. Jis prisimena, kad pašto įstaigos darbuotojai, kur jis gyvena, sakė, kad dar nebuvo gavusi tiek pašto viename asmeniui.

Besidarbūdamas Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyboje, vicepirmininkas pastebėjo, kad per visus

veiklos metus, išėmė mokslininkai neturėjo jokio formalaus pagerbimo. Todėl ir jam kilo mintis, kad galima kažką kitaip padaryti. Lietuva juk kas metais paskiria valstybines premijas Lietuvos mokslininkams. Dr. Stasys Bačkaitis pradėjo kalbinti Lietuvos Mokslo Akademijos prezidiumo narius, kad jie įsteigtų nors vieną valstybinę premiją užsienio lietuviams mokslininkams už jų pasiekimus. Pažadas buvo gautas gana lengvai, bet per kelerius metus ir liko pažadas. Atkaklus vicepirmininkas pasuko kitu keliu – dar 2004 metais sudarė galimybę grupei Lietuvos mokslo institutų darbuotojų apsilankyti JAV mokslo įstaigose. Lietuvos mokslininkų grupės vadovu buvo dr. Albertas Žalys – Mokslo ir Technikos departamento direktorius prie Švietimo ministerijos. Stasys Bačkaitis turėjo gerą progą išsikalbėti, arčiau pabendrauti ir aišku vėl iškelti savo idėją apie išėmė mokslininkų pagerbimą. Iš kelionės sugrįžęs dr. A. Žalys pasikalbėjo su Švietimo ir mokslo ministerijos ministru R. Motuza. Dar prisidėjo tai, kad JAV mokslininkai puikiai pasirodė su savo įdomiais pranešimais Mokslo ir Kūrybos simpoziume, vykusiam Vilniuje. Minist-

ras Motuza davė teigiamą atsakymą apie mokslo premijų įsteigimą užsienio lietuviams mokslininkams. Dr. Bačkaitis dar metus triūsė su Lietuvos biurokratais prie premijų paskyrimo nuostatų.

Iškovotos atkakliu dr. Bačkaičiu triūsė išėmė mokslininkams premijos buvo įteiktos kaip tik šiais metais lapkričio mėnesį, o vicepirmininkas jau vėl užimtas savo neužbaigiamais darbais – rūpinasi, kaip geriau sustatyti XIV Mokslo ir Kūrybos simpoziumo programą, kuris jau ne už kalnų. MKS vėl vyks Lemont, Pasaulio Lietuvių centre, padėkos dienos savaitgalį, kitais – 2008 metais. Čia bus gera proga išgirsti apie daugybę naujų mokslo pasiekimų, apie pilietinės visuomenės išsivystymą, sociologines problemas, bus kalbama apie daugiapilietybę, lietuvių kultūrinį paveldą JAV ir kitos svarbios ir įdomios temos.

Pabaigai rašydama apie šį kuklų ir darbštų Lietuvių Bendruomenės narį, gerbiamą Bačkaitį, norisi palinkėti jam kuo didžiausios sėkmės ir stiprybės ir toliau darbuotis Lietuvai, jos mokslo ir švietimo labui!

KOMENTARAS

Apie gyvenimą Čikagoje

IERONIMAS TAMKUTONIS

Praleidęs Čikagoje daugiau nei 50 metų, dirbęs fabrikuose, vėliau studijavęs ir po to dirbęs keliose įstaigose miesto centre, galvojau, kad gyvenimą Čikagoje pakankamai pažįstu. Pasirodo, aš klydau. Draugas parodė praėjusių metų „Kauno dienos“ liepos 11 dienos numerį, kuriame ponia Ruth gyvenimą Čikagoje aprašo kitaip. Laiškas gali būti įdomus ir „Draugo“ skaitytojams, tad skaitytojų dėmesiui pateikiu jos straipsnį (kalba netaisyta).

Ir Amerikoje yra ne pyragai

Daug kam atrodo, kad jeigu jau esi Amerikoje, tai ir gyveni amerikoniškai. Nieko panašaus. Gerai, kai atvažiuoja jaunimas pas savuosius, naujuosius atvykėlius, o senieji, vadinami dipai, kažkokie siaubą keliantys žmonės. Kaip jie elgiasi su dabartiniais lietuviams, vadinamaisiais tarybukais! Aš pati esu tokia, tiek esu patyrusi jų paniekinimo, neapykantos, kad neapsakysi. Jų laikraštį „Amerikos lietuvis“ bjauru paimti į rankas; vien dipų baliukai, mišios, reklamos. Tik skubėk aukoti pinigų. Toks yra jų, tų nusenusių protų, laikraštis.

Mums čia labai sunku, jokios atamos. Jei atvažiuosi moteris išteka už amerikiečio, Dieve brangus, tos dipės akis gali išdraskyti, stengiasi kaip galėdamos įkasti, pakenkti.

Čia jaunimas vargsta siaubingai. Neturėdami jokio pasirinkimo, mūsiškiai dirba juodžiausius darbus, kurių nė negrai nedirba. Jauni atvykėliai eina bet kur, dirba bet ką, lipa per didžiausius karščius ant stogų, rizikuodami nuslysti, susižeisti. Na ir kas, kad uždirba 1,000 dolerių krivomis rankomis, tačiau reikia apsimokėti už kambarį, elektrą, telefoną. Gyvena po kelis vyrus ar moteris, nes vienam būtų prapultis mokėti nuo-

mą. Nemato jokių pramogų, nes jos kainuoja dešimtis ir šimtus dolerių. Tikro vargo gyvenimėlis! Greta dirbdamas amerikietis už valandą gauna 35, o lietuvis – 5 dolerius. Amerikietis sėdi prie technikos, fiziškai nedirba, o lietuvis rankomis ardo betoninę sieną, veža karučiu žemės, kilnoja blokelius... O kartais ištisas savaitės negauna ir tokio darbo, stovi prie darbo biržų, grįžta be dalios atgalios į vadinamuosius namus.

R. Ruth, Čikaga

Iš karto atrodo, kad čia yra sovietmečiu užsienio lietuviams leistas laikraštis „Gimtas kraštas“, kuris stengėsi gyvenimą Vakaruose sumaišyti su žeme. Perskaičius tokį straipsnį nežinau, ar reikia juoktis, ar verkėti. Pagal ponia Ruth, visi dypukai ir apie 100,000 tarybukų, kurie atvyko į Ameriką, yra kvaili, nieko nežino ir nesupranta. Čia prisimena lenkiškas posakis „Martin uczi Martyna, o som glupij jak swynia (Toks tokį mokina, pats būdamas kvailas)“.

Žvelgiant į straipsnį, į akis krinta geras rašytojos komunistinės ideologijos įsisąmonimas, kurią ji čia aiškiai parodo, – jei gyvenimas neatitinka jos svajonių ir fantazijų, tai dėl to yra kaltas vien gyvenimas – žvėris. Vargšė ponia, nieko nežinodama apie gyvenimą svetimame krašte, atvažiuosius ir taip vadinamą „gali-mybių šalį“ ir čia neradus krūvos dolerių ar laimės, negali sulaikyti savo pykčio ir pagiežos „supuvusiems vakarams“. Tokia yra pagrindinė rusiško komunizmo nuostata, kuri per 50 metų buvo kalama Lietuvos gyventojams. Jeigu kasdienybė Tarybų Sąjungoje arba gyvenimas svetur neatitinka Lenino ir Stalino „mokslo“ ir jo pranašysčių, tai dėl to yra kaltas tik pats gyvenimas, nes gyvenimas turi taikytis prie jų „neklaidingo mokslo“.

Kaip lietuviška patarlė sako, kvailą pažinsi iš jo kalbų, o protingą iš jo darbų.

NUOMONĖ

APIE ŠIŲ METŲ LF LĖŠŲ PASKIRSTYMĄ

EDVINAS GIEDRIMAS

JAV LB Connecticut apygardos pirmininkas

Šiais metais Lietuvos fondas (LF) savo narius ir visuomenę pradžiugino naujove — beveik pilnu LF paramos viešai paskelbtu paskirstymo sąrašu.

Analizuojant LF pelno paskirstymus eilinio Lietuvos Bendruomenės nario akimis susidaro nuomonė, kad LF yra linkęs labiau skatinti versliškumą nei lietuvišką visuomeninę veiklą. Dėl to iš kažkur remiamuose projektuose atsirado mažai kasdieninėje lietuvių veikloje dalyvaujančios pavardės. Dvi didelės sumos (po 9,500 dol.) filmams sukurti buvo paskirtos, atrodo, šioje srityje nedirbantiems organizatoriams, vienas iš jų bus kuriamas ten, kur lietuvių visai baigiama išnaikinti (vienas tokių — Providence College, filmas „Red Terror on the Amber Coast“). Paaikškinimas, kad šis projektas yra paremtas dėl esančio kažkokio specifinio palikimo nurodymo, atrodo, tik kaip bandymas išsisukti, nes ankstesniais metais tokių projektų nebuvo ir negirdėjome, kad atsirado naujas palikimas, skirtas filmų kūrimui (ir dar nesusijusių su lietuvių).

Ar mes taip nepradėsime remti lietuvių nebuvimo?

Šiemet, kaip ir anksčiau, liūto dalis Lietuvos Bendruomenei skiriamų pinigų buvo atiduota centrinei LB valdžiai, kurios atstovai dažnai veiklą supranta tik kaip jų organizuojamus renginius ar projektus.

Kaip ir įprasta, pastaraisiais metais LF paramos skirstyme daug projektų šiemet buvo skirta įvairiems suvažiavimams, nors, atrodo, į bendruomeninius suvažiavimus yra vykstama už savo pinigų. Tačiau neatšakant seno supratimo vis dar daug pinigų skiriama visai nereikalingiems dalykams.

Šiais laikais, kai aptarimams, pasitarimams ir bendravimui yra sukurta naujomis ryšio technologijomis paremtos priemonės, gal jau laikas būtų senų suvažiavimų formų atsakyti ir pradėti taupyti ne tik savo, bet ir bendrus pinigus?

Gerą pavyzdį LF rodo, paskirdamas bendrą 70,000 dol. sumą visoms JAV lietuviškoms mokykloms. Tačiau kažkodėl šio principo nesilaikoma kitose srityse — kažkodėl buvo išskirtos atskiros radijo valandėlės, meno kolektyvai, sporto klubai. Paaikškinimas, kad ne visi pateikė projektus ar nenorėjo, yra netikras. Esmė yra ta, kad to principo nenorima laikytis, nenorima jį skatinti. Ar nereikėtų pagalvoti apie jo taikymą visose egzistuojančiose lietuvių veiklos srityse?

Sveikinant dabartinį LF vadovybės rodomą viešumą ir bendravimą, norėtusi, kad jis prasidėtų dar pradžioje — tada, kai tikrai galima įsiklausyti į kitų nuomonę ir tai įver-

tinti sprendimuose. Tokiais atvejais tikriausiai nebūtų likusių tokių neaiškių projektų, kaip: Iš specialios paskirties fondų lietuviškai žiniasklaidai — 3,900 dol.; Iš specialios paskirties fondų visuomeniniams reikalams — 3,107 dol.; A.S.K. Lituanica dovanėlės Lietuvos jauniems sportininkams — 1,680 dol.; Iš specialios paskirties fondų švietimo reikalams — 1,092 dol. Dėl šių punktų turbūt ne vienam kilo klausimas: kam tai, kodėl, už ką? Tokie „baltieji“ punktai įrodo, kad dar ne viskas aišku ir atvira LF veikloje.

Kaip dabar madinga, LF daug paramos paskyrė internetiniams projektams. Nors dabar kompiuterija jau tapo prieinama visiems, kažkodėl ypač didelėmis sumomis buvo įvertintas įvairių internetinių puslapių palaikymas, kurį daugumoje be jokio konkurso atlieka Čikagoje įsikūręs „Voras“. Ir prieš tai jau daugybę metų tik „Voras“ buvo pamaloninamas didelėmis sumomis, skirtomis sukurti daugumai JAV lietuvių tinklalapių.

Pastaruoju metu buvo atrasta dar viena „internetinė“ naujovė — atskiros veiklos puslapis pristatomas kaip atskiras projektas ir taip plečiasi internetinis popierizmas-biurokratizmas bei tam skirti pinigai. Idomu būtų, kad kas suskaičiuotų, kiek per pastaruosius 10 metų „Vorui“ išmokėta pinigų? Nejaugi skirdamas net 4,000 dol. Internetinei bibliotekai lituanistinių mokyklų mokytojų tobulinimui LF bandys nurungti Google arba Lietuvos pedagogų informaciją tuo klausimu?

Šiais laikais, kai eilinė sekretorė su kompiuteriu sugeba sutvarkyti vizualinę informaciją, tokie pinigai, skiriami vien tik jau egzistuojančių puslapių palaikymui, nėra pateisinami. Tą pilnai galima atlikti ir visuomeniškai, taip, kaip visuomeniškai atliekami ir kiti darbai.

Šiemet paskirstyme nematyti rimtų Lietuvos menininkų ir mokslininkų projektų. Tikras lietuvių palaikymas būtų tokių projektų inicijavimas ir parėmimas, kurie tarnautų ne vieneriems metams, ne vienam renginiui ar vienai organizacijai...

Nors į lietuvių veiklą yra įsiliejusi didelė „trečiabangių grupė“, tačiau reikia pastebėti, kad LF yra linkęs galvoti, jog lietuvių puoselėjimo darbai yra vykdytini tik išrinktųjų visuomenininkų... Norint sutraukti egzistuojančius pažinties ir ryšių voratinklius, vertinant gautus projektus siūlau ateityje ekspertais pasikviesti Lietuvos atstovus.

Išsamiai su LF 2007 m. lėšų paskirstymais galite susipažinti adresu:

<http://www.lithuanianfoundation.org/English%20language/grants.html>

http://www.litua.com/lt/zinios/lietuviu_fondo_pelno_paskirstymas_2007_m

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

PATIKSLINIMAS DĖL JONO GIBAČIO IŠKELTO KLAUSIMO

Prieš kurį laiką Jonas Gibaitis „Draugo“ dienraštyje buvo iškėlęs klausimą Šv. Kazimiero lietuviškų kapinių administratoriui Petriui Bleikiui dėl jo nenoro padėti lietuviams. Jam neatsakius, kad visuomenė nebūtų klaidinama, tenka man patikslinti, kaip Šv. Kazimiero lietuvių kapinių sklypų savininkų organizacijos reikalų vedėjo. Šiai organizacijai vadovauja valdyba su pirmininke Birute Vitkauskiene. Valdyba daug kartų yra dariusi žygius dėl vardo grąžinimo, buvo net susisiekiama su kardinolu Francis George. Gautas malonus atsakymas. Kapų sklypų savininkų draugija yra labai dėkinga, kad kardinolas atsilankė kapinių šimtmečio paminėjime. Padėka priklauso ir šių kapinių direktoriui kun. Jonui Kuzinskui už tarpininkavimą pamatyti kardinolą prie steigėjų paminklo.

Jonas Gibaitis pateikė kaltinimą Petriui Bleikiui, kad jis nieko nedaro dėl Šv. Kazimiero lietuvių kapinių vardo grąžinimo ant pagrindinių vartų. Bleikys yra trijų kapinių administratorius, o kun. Jonas Kuzinskas šių

kapinių direktorius ir jiems tinka senas žinomas posakis, kad niekas „nekerta šakos, ant kurios sėdi“ arba „varna varnai akies nekerta“, taigi reikalauti ko nors iš paminėtų asmenų nėra prasmės. Jie yra priversti tylėti, kitaip bus atleisti iš pareigų.

Vienintelė išeitis yra suorganizuoti didžiulius „piketavimus“ kaip prieš kokius 40 metų buvo suruošęs Algis Regis gražinti lietuviškų laidojimo papročius ir tautinius užrašus ant statomų paminklų. Tai buvo laikas, kada daugelis mūsų lietuvių buvo jauni ir pilni energijos. Dabar didžiuliu kovotojų ilsisi šiose kapinėse, o likusieji ruošiasi į jas atsigulti. Naujoji ateivių banga dar nėra nusistovėjusi, neaišku, kur jie galutinai apsigyvens. Kapinių administracija šitą gerai žino, todėl klausėjams nesako teisybės. Atrodo, kad Romos Katalikų Vyskupijos yra nutarusios panaikinti visas tautiniais vardais pavadintas kapines, padarant jas tik „Katalikų kapinėmis“.

Antanas Pauzuolis
Čikaga, IL

ERRARE HUMANUM EST (KLYSTI ŽMOGIŠKA)

Atkreipiant dėmesį į Marijos Remienės — „Draugo“ leidėjų tarybos direktorės — laiškų skyriuje pasirinktą užvardijimą „Nusivylimas dėl nežinojimo“, teko pastebėti tam pačiame „Draugo“ numeryje kelis atvejus, kai nutylima „iš nežinojimo“. Pavyzdžiui, po nuotrauka, kurios pačiame centre esantis prof. dr. Petras Jonikas, tuometinis Pedagoginio instituto rektorius, sveikina šios švietimo institucijos steigėją Domą Veličką, ir nutylima jojo pavardė. Kitu atveju, redakcijos klaidos atitaisyme, kuriame paminimas Unės Babickaitės-Graičiūnienės brolis Petras Babickas, norėjosi užtikrinimo, kad tai yra (arba nėra) tas pats garsus rašytojas Petras Babickas, po Antrojo pasaulinio karo iki mirties gyvenęs Pietų Amerikoje. Visgi nežinoti yra visiems leistina, bet spaudos žmonėms linkėtina pasitikrinti ir skaitytoją apšviesti.

Grįžtant prie Giedrės Stankūnienės paskaitos apie muziką Juozą Strolia Lietuvos archyvarų suvažiavime, matyt, kad „Draugas“ straipsnį savo nuožiūra perkrikštijo į „Strolia šeima: tėvas ir trys jo sūnūs“. Grei-

čiausiai dėl to ir kilo Ramunei Kubiliūtei mintis, kad šio straipsnio antgalvė tik dalinai atitiko jo intencijas. Apie brolių Vytautą, jam mirus, muzikologas Vaclovas Juodpusis rašė, kad jis „labai dažnai, pastebėdamas netikslumus, rašė spaudoje, vis norėdamas, nors ir nemalonu jų autoriams, kad ateity tokios klaidos nebūtų kartojamos“. Jam nesant gyvam, mano pareiga pataisyti, kad mūsų tėvas Juozas Strolia nebuvo klaidėdintis, o iš Velykūnų kaimo, Leliūnų valsčiaus, Utenos apskrities. Netiesa, kad jis su šeima 1952 m. atvyko į JAV. Mūsų motina — Zenta Grubaitė-Strolienė — (kaip tėvas smuiko klasę) buvo baigusi dainavimo klasę Klaipėdos muzikos mokykloje ir 1951 m., vėžio ligos pakirsta, mirė, palaidota Schoeningen, Vokietijoje. Tėvas 1952 m. atvyko į JAV tik su jauniausiu sūnumi Herkuliu, nes Vytautas jau buvo nuo 1949 m. Amerikoje, o a atsiradau tik per 1956 m. Kalėdas. Ačiū „Draugo“ redakcijai už išskirtinį dėmesį mūsų šeimai.

Faustas Strolia
Oak Forest, IL

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname. Jūsų laiškų laukiame redakcijos adresu arba elektroniniu paštu: redakcija@draugas.org

Daugiau skaitytojų laiškų skaitykite ketvirtadienio „Drauge“.

Skaitytojų laiškus galite rasti internetinėje „Draugo“ svetainėje www.draugas.org

MIESTO PANORAMA



Lėktuvai bus dar labiau perpildyti.

Paskolų krizė palietė net ir pasiturinčius

Per visą pasaulį nusiritusi blogų paskolų krizė Čikagoje jaučiama jau ne tik skurdėsiuose rajonuose. Kaip rodo National Training and Information Center paskelbti duomenys, nekilnojamojo turto perėmimų (foreclosure) padaugėjo turtingiausiuose ir geidžiamiausiuose Čikagos rajonuose, tokiuose kaip Lincoln Park, Lincoln Square, Irving Park. Paskolų krizė sudavė skaudų smūgį ir viduriniams klasei. Pastaruoju metu perėmimų skaičius Portage Park ir Mt. Greenwood išaugo 100 proc.

Lincoln Park per pirmuosius šešis 2006 metų mėnesius buvo paskelbta 18 perėmimų. Tuo tarpu šiuo

metu bankų nusavinamų namų skaičius daugiau nei padvigubėjo — šiuo metu prestižiniame Čikagos rajone 37 namai ruošiami nusavinimui.

Vis dėlto ir toliau labiausiai krizę paveikė miesto neturtinguosius. West Englewood apylinkėje paskelbta net 348 perėmimai, arba 111 per vieną kvadratinę mylią.

„Amtrak“ traukinio mašinistas viršijo greitį

„Amtrak“ traukinio, kuris praėjusį penktadienį pateko į avariją užlėkęs ant krovinių vagonų sąstato, mašinistas važiuojo 25 myliomis greičiau nei leistina. Nustatyta, kad jis savarankiškai buvo atidirbęs mėnesius po to, kai išlaikė kvalifikacinius

egzaminus. Taip pat nustatyta, kad mašinistas važiuojo greičiau, nei leistina, netyčia. Jis suko iš tunelio, o iš abiejų šonų važiuojo kiti traukiniai, kurie blokavo šviesoforo signalą. Nepastebėjęs sulėtinti reikalaujančio signalo ir negalėdamas matyti važiavimo sąlygų priekyje jis dideliu greičiu pasuko ir įsirežė į stovintį krovinių sąstatą.

Speciali „Amtrak“ sudaryta komisija aiškina, ar mašinistas buvo tinkamai apmokytas, taip pat kiek valandų per parą jis dirbdavo ir ar nuovargis negalėjo būti suprantėjos reakcijos priežastis.

Pažymima, kad nelaimės dieną mašinistas turėjo pravažiuoti pro tris bėgių juostas, valdomas skirtingų bendrovių. Kiekviena bendrovė turi įdiegusi vis skirtingą ženklų sistemą, kuria traukinių operatoriams pranešama apie pavojus ir kliūtis kelyje.

Oro linijos mažina skrydžių apimtį

Nepaisant augančios paklausos, šešios didžiausios JAV oro linijos nusprendė sumažinti skrydžių apimtį. „American“, „United“, „Delta“, „Continental“, „Northwest“ ir „US Airways“ pranešė, kad dėl augančių kuro kainų sumažins kiekvieną lėktuvu paimamą keleivių kiekį. Vidutiniškai nuo sausio mėnesio kasdien visuose JAV skrydžiuose bus 72,000 vietų mažiau nei anksčiau.

Tai turės neigiamos įtakos kelionių kokybei, nes šiuo metu vidutiniškai 81 proc. kiekvieno skrydžio vietų yra užpildyta. Be to, kelionių vie-

tiniais maršrutais paklausa kasmet auga.

Kokiais vaistais gydyti sprendžia ne medikai, bet draudimo kompanijos

Taip mano 58 metų Tony Strezo, netikėtai susirgęs virškinamojo trakto vėžiu, praneša „Chicago Sun-Times“. Strezo atvejis nėra vienintelis, greičiau jis atspindi vis ryškėjančią tendenciją. Draudimo kompanijos vis dažniau sunkiomis ligomis sergančioms pacientams praneša, kad atsisako kompensuoti už vieną ar kitą vaistą.

Atsisakoma remiantis tuo, kad vaistas esąs „eksperimentinis“ arba „vis dar tiriamas“. Tokiais atvejais gydytojai priversti skirti pigesnes arba tiesiog ne taip gerai veikiančias gydymo priemones.

Draudimo kompanijos teigia, kad taip jos teisėtai siekia apsisaugoti nuo nereikalingų išlaidų, kurios sudaro kompensuojant už vaistus, kurių teigiamas veikimas iki galo nėra įrodytas. Tačiau gydytojai ir pacientai tvirtina, kad draudikai dažnai randa būdų, kaip įrodyti, jog visiškai geras ir veiksmingas medikamentas yra „eksperimentinis“ vien tik tam, kad išvengtų apmokėjimo už brangiau kainuojančius vaistus.

Tuo tarpu pacientai, negavę naujausių ir efektyviausių vaistų, dažnai priversti rizikuoti savo sveikata, o vėžininkai — praleisti gyvybiškai svarbius chemoterapijos kursus.

„US Open“ jaunių čempionas tikisi pasiekti viršūnę

Miami, gruodžio 4 d. (ELTA) — Jo treniruotė teniso aikštėlėje „nuplovė“ lietus, tačiau vaikščiodamas po IMG akademią Ričardas Berankis atrado kitą užsiėmimą. Jis vietoj teniso raketės čiupo buvusio tenisininko, o dabar trenerio Brad Gilbert parašytą knygą „Winning Ugly“, kurioje pateikiama patarimų, kaip nugalėti varžovus suvokiant protinę žaidimo pusę.

Taip straipsnį apie Lietuvos tenisininką R. Berankį pradeda JAV interneto portalo HeraldTribune.com apžvalgininkas Mic Huber.

Nuostabūs metai

Straipsnio autorius pažymi, kad R. Berankiui pastarieji metai buvo tiesiog fenomenalūs: jis tapo vienu perspektyviausių tenisininkų ir pasirašė sutartį su didžiausia pasaulyje sporto ir pramogų vadybos kompanija IMG (International Management Group).

Tačiau tai nereiškia, kad šiuo metu pasaulio jaunių (iki 18 metų) reitinge antrąją vietą užimantis žaidėjas atsisakys galimybes siekti didesnių aukštumų.

Besitreniruodamas Nick Bollettieri teniso akademijoje 17-metis lietuvis ne tik varto buvusio Andre Agassi ir Andy Roddick trenerio parašytos knygos puslapius.

Kažkada pats B. Gilbert savo žaidimą tobulino N. Bollettieri teniso akademijoje. Dabar tuose pačiuose akademijos kortuose triūsia R. Berankis, besitikintis įkopti į naujas



Lietuvis Ričardas Berankis — „US Open“ nugalėtojas.

Eltos nuotr.

teniso viršūnes.

Kuklus ir velniškai geras

„Jis bus velniškai geras žaidėjas, — sakė N. Bollettieri, matęs ne vieno garsaus tenisininko kelią į aukštumas. — Pirmiausia, jis neįtikėtinai disciplinuotas. Jis ir labai kuklus“.

R. Berankis yra labai ramus ir santūrus. Po jo triumfo „US Open“ jaunių vienetų varžybose R. Berankis spaudos konferencijoje tik šypsojosi ir ištare kelis žodžius. „Mano atsakymai buvo labai trumpi, — sako pats R. Berankis. — Daugiausiai 'Taip', 'Ne' arba 'Žinoma'“.

Taip iš dalies buvo dėl kalbos barjero. Tačiau kita priežastis buvo ta, kad R. Berankis iš karto po spau-

dos konferencijos turėjo „apšildyti“ pirmąją pasaulio raketę Roger Federer, kuris vėliau laimėjo „US Open“ vyrų varžybas.

„Džiaugiuosi, kad jis nepralaimėjo, — šypsodamasis sakė R. Berankis. — Jei jis būtų pralaimėjęs, galbūt kaltas būčiau buvęs aš“.

Nedidelis ūgis netrukdo

R. Berankis liepos mėnesį beveik dvi savaites dalyvavo treniručių stovykloje Dubajuje kartu su R. Federer. R. Berankis po treniručių su šveicarų tapo visai kitu, daug geresniu žaidėju, pabrėžė straipsnio autorius.

Būdamas 173 cm ūgio lietuvis įrodė, kad gali žaisti su „dideliais

berniukais“. „Daug kas klausinėja apie mano ūgį. Jis yra toks, koks yra. Negaliu jo pakeisti“, — sakė R. Berankis.

R. Berankis šiemet pasiekė atvirojo Australijos čempionato („Australian Open“) ir Wimbledon jaunių turnyrų pusfinalius, o atvirojo Prancūzijos čempionato („French Open“) jaunių varžybose nukeliavo iki ketvirtfinalio. R. Berankis „US Open“ turnyre nepralaimėjo nė vieno seto.

Nori būti geriausias

„Aš tiesiog noriu būti kuo geriausias žaidėjas. Noriu pasiekti aukščiausią lygį, kokį tik galiu pasiekti. Noriu laimėti“, — sako jaunas lietuvis tenisininkas.

Svarbiausia — laimėti. Neturi reikšmės, gražiai, ar negražiai, baigia savo straipsnį M. Huber.

R. Berankis antradienį Floridoje pradeda kovą prestižiniame jaunių turnyre „Orange Bowl“, kuris laikomas neoficialiu pasaulio jaunių teniso čempionatu. Vaikinių iki 18 metų vienetų varžybų pirmajame rate lietuvis susitinka su 16-mečiu kroatu Dino Marcan.

Anot Lietuvos teniso federacijos prezidento Liutauro Radzevičiaus — Ričardas Berankis tenise — tai tas pats, kaip Arvydas Sabonis krepšinyje.

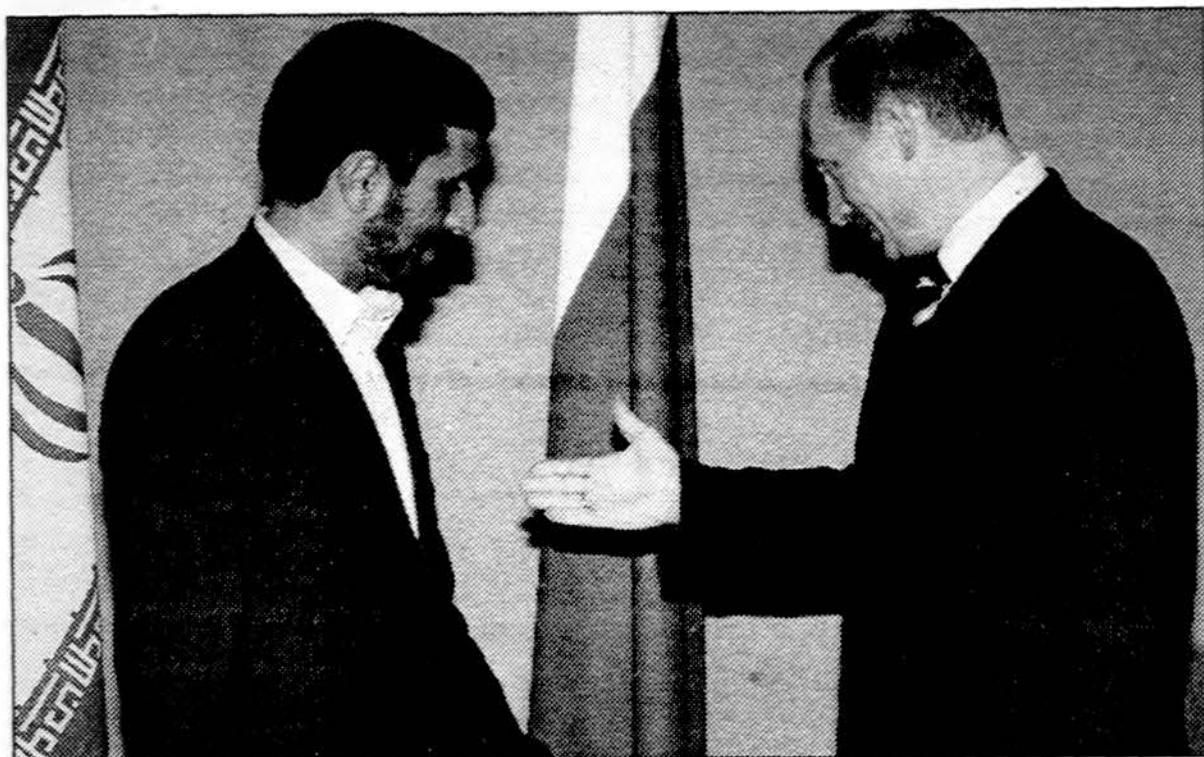
„Labai svarbu, kad turime tokią kelrodę žvaigždute. Jau dabar jis yra pasaulinės klasės tenisininkas, tokio tenisininko Lietuvoje dar nebuvo“, — sako L. Radzevičius.



Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JAV žvalgyba: Iranas sustabdė branduolinio ginklo kūrimą



Du draugai: Mahmoud Ahmadinejad (k) ir Vladimir Putin.

Washington, DC, gruodžio 4 d. (BNS) — Iranas, priešingai nei buvo galvota anksčiau, nėra taip ryžtingais nusiteikęs pasigaminti branduolinį ginklą, praneša BBC, kuri cituoja paviešintus JAV žvalgybos agentūrų duomenis.

Žvalgybininkų duomenyse, sudarytuose iš 16 skirtingų agentūrų pranešimų, teigiama, kad Teheranas sustabdė savo branduolinių ginklų gamybos programą dar 2003 metais reaguodamas į vis augantį tarptautinės bendruomenės spaudimą. Ataskaitoje teigiama, kad žvalgybininkai neturi duomenų, kad Iranas vėl būtų atnaujinęs branduolinio ginklo gamybą.

Tiesa, Teheranas vis dar sodrina uraną ir šiais metais pranešė jau turįs 3,000 urano sodrinimui skirtų centrifugų. Būtent šiose centrifugose galima pasigaminti medžiagų, reikalingų branduoliniam ginklui. Tačiau teigiama, kad Iranas vis dar susiduria su didelėmis techninėmis problemomis ir šie įrenginiai funkcionuoja nepilnu pajėgumu.

Blogiausiu atveju, jei Teheranas atnaujintų branduolinio ginklo kūrimą, atominės bombos jis nepasigamintų iki 2010-2015 metų. Iranas visą laiką teigė, kad jo branduolinė programa yra skirta taikiams civiliams tikslams.

Manoma, kad ataskaita labai pasitarnaus politikams, pasisakantiems

prieš išankstinį karinį smūgį Iranui ir vietoj to siūlantįms griežtinti ekonomines sankcijas Teherano atžvilgiu. Viena vertus, ji teigia, kad Iranas sustabdė branduolinio ginklo gamybą, kita vertus, gamybos sustabdymas susidūręs su tarptautinės bendruomenės spaudimu reiškia tai, kad dar sugriežtintus sankcijas galima tikėtis, jog Iranas atsisakys ir urano sodrinimo programos.

Priminsime, kad savaitgalį Paryžiuje susirinkusios didžiosios pasaulio galiūnės — JAV, Vokietija, Prancūzija, Rusija, Kinija bei Didžioji Britanija — prasarė, kad artimiausiu metu gali susitarti dėl trečiojo sankcijų paketo Teherano atžvilgiu. Pasak vieno prancūzų diplomato, savaitgalio derybose pasiektas kompromisinis rezoliucijos teksto variantas per šią savaitę bus išdalintas visoms derybose dalyvaujančioms 6 valstybėms, kurios per artimiausias savaites apsispręs dėl sankcijų Iranui.

Tokio žingsnio tarptautinė bendruomenė buvo priversta imtis, kai praėjusią savaitę žlugo ES atstovų mėginimai diplomatinio keliu įtikinti Iraną sustabdyti urano sodrinimo programą.

Irano vyriausybė teigia, kad JAV paviešinti žvalgybiniai duomenys atskleidžia, kad Iranas visada buvo sąžiningas tarptautinės bendruomenės atžvilgiu.

EUROPA

VARŠUVA

Lenkijos Seimas kiekvieną kadenciją tampa vis turtingesnis. Pasak interneto tinklalapio money.pl, šiuo metu daugiau kaip 80 parlamentarų yra milijonieriai. Daugiausiai milijonierių turi valdančioji liberali Piliečių platforma — net 41. Sąrašas sudarytas remiantis Seimo deputatų turitinėmis deklaracijomis. Antroje vietoje yra nuo valdžios nušalinta Įstatymo ir teisingumo partija, turinti 23 milijonierius. Kairiųjų ir demokratų frakcija Seime turi 53 deputatus, iš kurių net 16-kos turtas perkopęs 1 milijoną zlotų. Mažiausiai milijonierių turi Valstiečių partija, turinti tik du parlamentarų su kiek daugiau nei 1 milijonu zlotų turto. Turtingiausi parlamentarai Lenkijoje yra Mirosław Kozłakiewicz iš Pilietinės platformos — jo turtas viršija 18 milijonų zlotų. Lenkijos seime iš viso yra 460 deputatų.

TALINAS

Estijos užsienio reikalų ministerija antradienį atidaro internete šalies ambasadą virtualiame pasaulyje „Second Life“. Šių metų rugpjūtį ministerijos vicekancleris Marten Kokk interviu laikraščiu „Eesti päevaleht“ pranešė, kad virtualios Estijos ambasados atidarymo tikslas — sudaryti dar vieną galimybę pasaulio visuomenei susipažinti su Estija. Ministerijos atstovas spaudai sakė, kad iš pradžių buvo numatoma atidaryti puslapį lapkričio 11 dieną, URM įsteigimo dieną, bet vėliau nuspręsta šį terminą nukelti. Apipavidalinti puslapį internete URM atsiėjo daugiau kaip 100,000 kronų (22,000 litų).

JAV

WASHINGTON, DC

JAV pramonė lapkričio mėnesį augo lėčiausiai per dešimt mėnesių. Verslo aktyvumo JAV pramonės sektoriuje indeksas („ISM Manufacturing“) lapkritį smuko nuo 50,9 punk-

to spalį iki 50,8 punkto, kaip ir buvo prognozuota. Indekso pakilimas virš 50 punktų kartelės reiškia, kad sektoriaus auga, tuo tarpu indekso smukimas žemiau šios ribos reiškia nuosmukį. Ekspertų nuomone, vien eksporto augimas neapsaugos gamintojų nuo vartotojų išlaidų ir investicijų mažėjimo poveikio.

JAV vyriausybė ir bankai netrukus pateiks planą, kuris leis didesnės rizikos skolininkams, „turintiems pakankamai stabilias pajamas ir iki šiol tvarkingai grąžinusiems paskolą“, išsaugoti savo namus. „Problemų didesnės rizikos būsto paskolų sektoriuje kitamet tikriausiai gerokai padaugės, tad mes turime imtis priemonių, kurios leistų mums valdyti padėtį“, — pareiškė JAV finansų sekretorius Henry Paulson.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos CRK nustatė skaičių vietų, kurias gaus partijos, atėjusios į Valstybės Dūmą pagal gruodžio 2 dienos rinkimų rezultatus. Kaip antradienį spaudos konferencijoje pranešė Maskvoje Centrinės rinkimų komisijos pirmininkas Vladimir Čiurov, pagal balsavimo duomenų apdorojimą kompiuteriais, proprezidentinė „Vieningoji Rusija“ gaus 315 vietų ir parlamente turės konstitucinę daugumą. Be to, Rusijos Federacijos komunistų partija (RFKP) gavo 57 vietas, ultranacionalistinė Rusijos liberalų demokratų partija (RLDP) — 40, o „Teisingoji Rusija“ — 38.

AZIJA

BEIDŽINGAS

Kinijoje, kur nepaisant „vieno vaiko“ politikos gyvena daugiausia žmonių pasaulyje, per artimiausius penkerius metus išaugs gimstamumas, o iki 2033 metų gyventojų skaičius pasieks 1,5 mlrd., antradienį pranešė žiniasklaida. Kinijos gyventojų populiacija, šiuo metu siekianti 1,3 mlrd. žmonių, iki 2020 metų padidės iki 1,45 — 1,46 mlrd., o 2033-iaisiais pasieks savo aukščiausią tašką ir sudarys 1,5 mlrd., pranešė „Beijing News“.

Ar rinkimai tikrai reiškia Kremliaus pergalę?

Atkelta iš 1 psl.

rašo, jog Kremlius nusivylė tuo, kad per parlamento rinkimus už V. Putin partiją „Vieningoji Rusija“ balsavo 64,1 proc. rinkėjų, ir tai, pasak „Kommersant“ rodo prezidento nedalyvavimas rinkimų nakties linksmybėse.

Problema ta, rašo laikraščiai, kad šis rezultatas, nors ir geras pagal vakarietiškus standartus, yra mažesnis nei 71,3 proc. balsų, kuriuos V. Putin gavo per 2004 metų prezidento rinkimus.

Tai nuvylė, nes šie rinkimai buvo vadinami referendumu dėl Rusijos vadovo, galinčiu suteikti jam „moralinį mandatą“ vaidinti tam tikrą reikšmingą vaidmenį ir po jo kadencijos pabaigos kitais metais.

Nepaisant tokios pergalės, rašo „Kommersant“, tai, kad rinkimų

naktį partijos būstinėje nebuvo pagrindinio kandidato, „galima vertinti kaip prezidento nepasitenkinimo ženklą“.

Populiarusis „Moskovskij komсомолец“ rašo, kad nepaisant „Vieningosios Rusijos“ sėkmės rinkimuose, „referendumas dėl pasitikėjimo Putin kursu žlugo“.

Nepriklausoma „Nezavisimaja gazeta“ dėsto panašią nuomonę ir atkreipia dėmesį į didėjančią įtampą ministrų kabinete.

Laikraštis nurodo, kad nors vyriausybės pertvarkymo galima tikėtis, kas šalyje įvyks iki kitų metų kovą numatytų prezidento rinkimų, nelabai aišku.

„Valstybės vadovas savo asmeninį reitingą paaukojo ant „Vieningosios Rusijos“ pergalės altoriaus“, — rašo „Nezavisimaja gazeta“.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.	Air Freight Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Auto Export Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.	Trucking Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Small Packages Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363



Rūmų pristatymas.

Gedimino Zemlicko nuotr.



Valduvų rūmų paramos fondas

Ivyko septintasis Valduvų rūmų paramos vakaras

2007 m. lapkričio 21 d. Taikomosios dailės muziejuje Valduvų rūmų paramos fondas surengė jau septintąjį tradicinį Paramos vakarą. Paramos vakaruose lėšos jau buvo renkamos radiniams, spaudams bei gobelenui restauruoti, šis vakaras paskirtas Valduvų rūmų krosnies atkūrimui finansuoti. Fondas skirs šiam projektui apie 100,000 litų, o vakare sukaupiti 5,000 litų sudarys šio projekto įgyvendinimo pradžią. Valduvų rūmuose bus atkurta net 12 unikalių trijų laikotarpių – gotikos, renesanso ir manierizmo – krosnys ir per 10 židinių.

Vakaro svečiams Valduvų rūmų paramos fondo veiklos rezultatus ir kryptis pristatė valdybos pirmininkas Algirdas Vapšys. Buvo įteiktas Valduvų rūmų Statytojo diplomai prieš dvi dienas rūmų atkūrimui 1,000 litų paaugojusiai Herbo Korvin bajoriui S. Volmerytei-Valaitienei. Svečius pasveikino prezidentas Algirdas Brazauskas. Jis pabrėžė Valduvų rūmų reikšmę mūsų istorijoje, apžvelgė Rūmų atkūrimo darbus bei paminėjo Valduvų rūmų komisijos veiklą. Jis taip pat užsiminė dėl tolimesnių Vilniaus pilių atkūrimo darbų. Jo teigimu, Aukštutinė pilis turėtų būti atstatyta ir jos rūmų kelių šimtų kvadratinį metrų salėje galėtų vykti renginiai. Užbaigdamas jis padėkojo Valduvų rūmų atstatymo rėmėjams.

Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys pristatė atkuriamų rūmų išplanavimą, ekspozicijas bei paskirtį. Rūmuose numatomi keturi pagrindiniai ir autonomiški maršrutai. Lankytojai galės laisvai pasirinkti, kas juos domina: archeologija, nuolatinė ekspozicija, laikinosios parodos ar koncertai, teatriniai renginiai, filmų peržiūros. Jie taip pat galės vakarą praleisti rūmų restorane rytų korpuso rūsiuose.

Pilių tyrimo centro „Lietuvos pilys“ archeologijos skyriaus vedėjas dr. Gintautas Rackevičius pristatė koklinių krosnių unikalumą bei atkūrimo procesą. Vilniaus žemutinės pilies koklių kolekcija stebina ne tik menine verte, bet ir gausa. Čia surasta viena didžiausių Rytų Europoje kolekcijų iš vieno objekto. Net iš smulkiausių rastų koklių šukių specialistai, remdamiesi visais žinomais ir pasiekiama šaltiniais, sugeba išvelgti siužetus, rasti prototipus ir

atkurti krosnies visumą. Iš viso surasta daugiau kaip 7,000 koklių su skirtingais siužetais. Vienai krosniai buvo naudojama per 300 koklių, nuo patalpos aukščio priklausė ir krosnies aukštis – nuo 3 m iki 5 m. Krosnis tarnaudavo apie 30 metų.

Po pristatymo svečiai buvo pakviesti aplankyti net tris su Valduvų rūmų atkūrimu susijusias parodas: Valduvų rūmų radinių, LDK kunigaikščio Aleksandro ir įsigytų bei dovanotų vertybių. Svečiai turėjo galimybę dalyvauti ir loterijoje. Loterijai savo kūrinius skyrė dailininkės Ramunė Veliuvienė, Silvija Debickaitė ir Lionė Grigaliūnaitė. Beatrice Kleizaitė-Vasaris loterijai skyrė dailininko Vytauto Igno grafikos darbą. UAB „Elektroninės leidybos namai“ padovanojo 5 naujausias kompaktines plokšteles „Idomioji istorija. Valstybė. Menas. Visuomenė“. Loterijai buvo galima laimėti ir Valduvų rūmų krosnies koklių kopijų ir vertingų leidinių.

Renginio metu buvo pristatyta Lietuvos soroptimistių klubų sąjunga, kuri kasmet paremia Valduvų rūmų atkūrimą 1,000 Lt auka. Senamiesčio klubo pirmininkė Irena Muzikevičienė pristatė organizaciją ir jos labdarinę veiklą. Taip pat gausiai dalyvavo Lietuvos bajorų karališkoji sąjunga, kuri šiais metais surengė Valduvų rūmų paramos vakarą savo Trakų Vokės rūmuose, per kurį sutelkta daugiau kaip 10,000 litų. Šios aukos skirtos vieno gobeleno restauravimui. Sąjungos vadovas Kęstutis Ignatavičius siūlė finansuoti krosnį su bajorų herbais. Renginio metu buvo paminėtas Lietuvos kultūros fondo, kuris pradėjo lėšų telkimą Valduvų rūmų atkūrimui Atgimimo metu, 55 auksinių žiedų perdavimas. Valduvų rūmų paramos fondo nutarimu šie žiedai geriausiai tinka ekspozicijai Rūmuose. Lietuvos kultūros fondo prezidiumo narė dr. Irena Kubilienė apžvelgė ankstesnę Valduvų rūmams atkurti rėmėjų paramą.

Renginį vedė aktorius Darius Rakauskas, kuris vasaros metu atlieka Šauklio vaidmenį Valduvų rūmų ceremonijose Katedros aikštėje. Nuo 2001 m. pirmo paramos vakaro renginiuose talkininkauja ir savo renesansine apranga juos puošia Vilniaus licėjaus moksleiviai su mokytoja Danute Ulvydiene.

SKAUTYBĖS KELIAS

Virginija Paplauskienė – „Verpsčių“ viešnia

Atkelta iš 2 psl. su visa gausia šeima ir Maironio seserimi Pranciška 1941 m. birželio 14 d. buvo išvežta į Sibirą. Virginijos tėveliui, Mindaugui Babonui, tuomet buvo tik 9 metai. Jis neturėjo nei vaikystės, nei paauglystės – dirbo anglies kasyklose 26 metus. Vorkutoje vedė lietuvaitę ir susilaukė dukros – Virginijos. Šeimai sugrįžus į Lietuvą, Virginija baigė Vilniaus universitetą, apsigindama magistro laipsnį filosofijoje. Prieš keletą metų Vilniaus universitete ji įgijo antrą magistro laipsnį. Diplominio darbo tema – „Lituanistiniai muziejai išeivijoje: Amerikoje, Australijoje ir Kanadoje“.

Maironio muziejuje Virginija rengia parodas bei ekspedicijas po išeivių rašytojų gyventas vietas. Šiais

metais buvo surengtos parodos ir minėjimai poetui K. Bradūnui, J. Švabaitei-Gylienei, A. Gustaičiui, J. Blekaičiui, Liūnei Sutemai. Ji taip pat rašo straipsnius, skaito paskaitas, rengia archyvinis leidinius. Štai keletas jų: G. Tulauskaitė-Babarskienė, A. Vaičiulaitis, A. Gustaitis, V. Krėvė-Mickevičius ir kiti. Be viso to, ji dar rengia projektus Kultūros ministerijai ir vyksta į stažuotes Amerikoje – archyvinis kultūrinių išeivių rašytojų palikimo surasti, atrinkti ir į muziejų parvežti.

Susipažinę su labai talentinga ir darbščia bitele Virginija Paplauskiene nekantriai lauksime jos tolimesnių apsilankymų ir susitikimų Čikagoje.

Margumynai

Kas ir kada išrado siuvimo mašiną?

Siuvimo mašina buvo išrasta gana vėlokai – tik XIX šimtetyje.

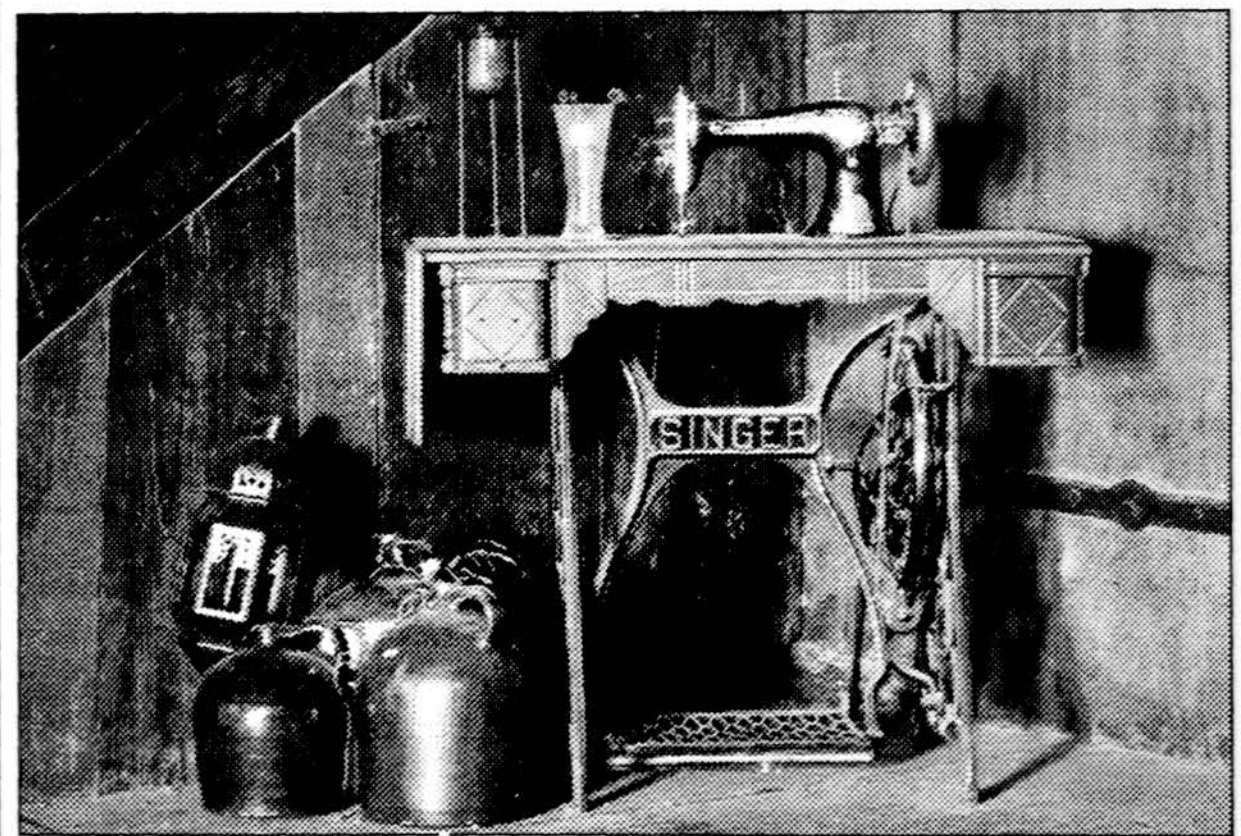
Pirmieji išradėjai buvo prancūzas B. Thimmonier (1830) ir austras J. Madersperger (1839).

Pirmąją praktiškai pritaikytą siuvimo mašiną pagamino ameri-

kietis Elias Howe 1845 m.

1853 metais šią mašiną patobulino kitas amerikietis Isaac Merrit Singer (1811–1875). Jis numirė Anglijoje.

Eugenius Gerulis



Kur ir kada atsirado baletas?

Žodis „baletas“ kilo iš prancūzų žodžio „ballet“ ir italų „ballare“ – šokti. Modernusis baletas susiformavo prancūzų klasicizmo laikais. Šalia to laikui slenkant susiformavo platiškasis arba laisvasis baletas.

Seniausio baletą šaknų teka ieškoti Egipto šventuosiuose šokiuose; taip pat ir Indijos, Siomo bei kitose Azijos šalyse. Jų buvo ir senovės Graikijoje bei Romoje. Romos imperi-

jai žlugus, šokių menas apmirė tūkstančiui metų.

Šokių menas Europoje ėmė atgimti nuo XV amžiaus pabaigos ir XVI amžiuje. Čia šokiai pradėjo tolti nuo mistinio religinio atspalvio. Toks pirmasis spektaklis įvyko 1489 m. Milane, Italijoje. Italų dėka ir Prancūzijoje nuo 1581 prasidėjo panašūs operos-baletų spektakliai.

Iki tol baletą šokdavo tik vyrai, bet nuo 1681 m. baletą pradėjo šokti ir moterys! Ačiū kompozitoriui ir dramaturgui Quinault.

Baletas buvo šokamas su kaukėmis, bet jas panaikino Noverre (1727–1810). Taip Paryžius tapo baletu meno centru.

Pagaliau nuo XIX šimtmečio baletą pradėjo šokti ant pirštų galų – tai yra „pointes“!

XIX šimtmečio antroje pusėje baletu meistriškumą perėmė italai, bet neilgam. Prasidėjo baletu meno smukimas. Ačiū Rusijai, kuri baletą atgaivino.

Eugenius Gerulis



LIETUVIŲ ŠV. KAZIMIERO PARAPIJAI MONTREAL 100 METŲ

Pirmoji lietuvių parapija Kanadoje

PETRAS ADAMONIS

Nr. 14

Šiuo laikotarpiu daugiau ėmė mirti anksčiau atvykusieji, dėl toli-
mesnių atstumų mažėjo bažnyčios
lankymas, mažėjo ir pajamos. Kle-
bonui buvo vis sunkiau tvarkytis su
skola, todėl 1960 m. gruodžio 24 d.
kun. dr. Feliksas Jucevičius buvo
paskirtas parapijos finansiniu admi-
nistratoriumi. Vėliau 1962 vasario 1
d. jis buvo paskirtas klebonu.

Pastangos išlaikyti parapiją

Parapijos administratoriui kun.
dr. Feliksui Jucevičiui perėjus pa-
reigas 1960 m. 170,000 dol. skola, to
meto akimis žiūrint, nebuvo maža,
bet tuo pačiu ir ne tokia jau didelė,
lyginant su to meto uždariais ir
parapijiečių padėtimi, kuri sparčiai
gerėjo kylant krašto ekonomikai.
Skola buvo išmokėta tik per 17 metų
– 1977 metais. Per visą tą laiką skolos
reikalai parapijoje buvo beveik pir-
moje vietoje. Kun. dr. F. Jucevičiui
1962 m. tapus klebonu, daugelis jau-
nesnių šeimų tikėjosi, kad bus dau-
giau dėmesio skiriama jaunimui, kul-
tūrinei ir tautinei veiklai. Stokojant
tam dėmesio šie reikalai nukrypo į
Aušros Vartų parapiją, o kur vaikai,
ten ir tėvai – ten ir pinigai. Jaunes-
nioji karta buvo ką tik įsigijusi savus
namus su nemažomis paskolomis,
mažiau aukėjo. Kainavo šventovės
išlaikymas, augo parapijos skolos pa-
lūkanos, padaugėjo senesniųjų para-
pijiečių mirčių.

Buvęs kleb. J. Bobinas 1962 m.
spalio mėn. buvo iškeltas į Šv. Aloyzo
airių parapiją ir išbuvo ten beveik
trejus metus. Vėliau jis buvo perkelt-
tas vikaru į airių Šv. Patriko katedrą,
kur po penkerių darbo metų mirė.

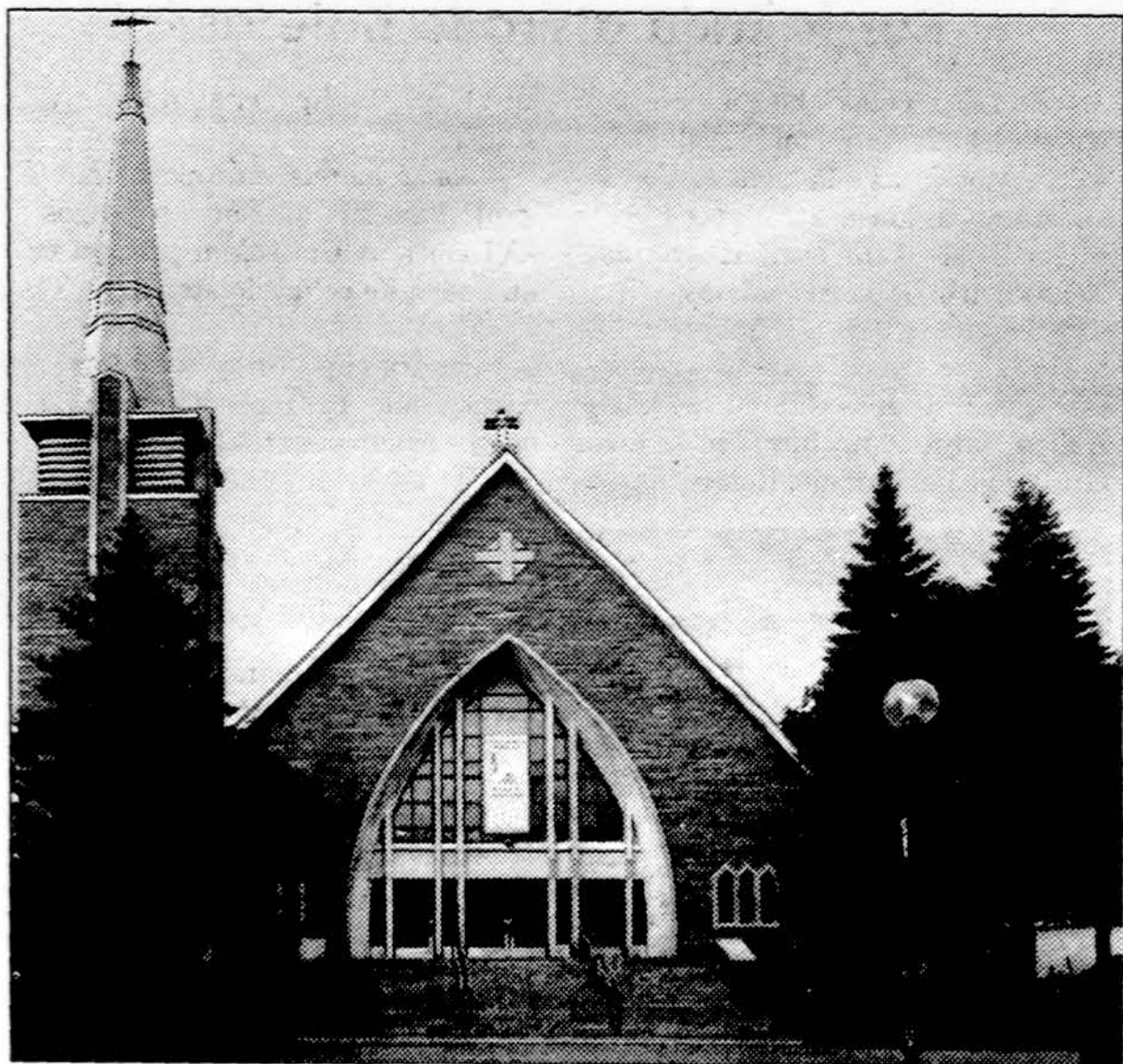
Kun. dr. F. Jucevičius 1943 m.
įstojo į Telšių kunigų seminariją. Ru-
sams grįžus į Lietuvą, seminarijos
klerikai buvo perkelti į Eichstat

seminariją Vokietijoje. Kun. Jucevi-
čius studijavo Romoje Gregorianum
universitete, išventintas kunigu 1950
m. 1955 m. atvyko į Montreal, Mont-
real arkivyskupijos buvo paskirtas
vikaru į St-Enfant Jesus parapiją,
1960 m. pradžioje atkeltas į Filome-
nos parapiją Rosemont aptarnauti
lietuvius.

Į Montreal atvykęs Jonas Gau-
dzė, jausdamas pašaukimą kunigystei,
1955 m. išvyko į Romą, įstojo į Šv.
Kazimiero kolegiją, su pertraukomis
baigė mokslus ir 1964 m. buvo išven-
tintas į kunigus. Atvyko į Montreal ir
arkivyskupijos buvo paskirtas Šv.
Kazimiero parapijos vikaru. Tai pir-
mas oficialus parapijos vikaras per
visą parapijos gyvavimą. Po daugelio
metų jis išvyko į Meksiką, įsteigė vi-
nuolyną, ten ir mirė. Būdamas Mont-
real, be pastoracinio darbo Montreal
arkivyskupijoje tyrinėjo archyvus
apie Šv. Kazimiero parapiją, rinko
medžiagą, spausdino ją „Nepriklaus-
omoje Lietuvoje“. Jo darbu, kaip
pagrindu, yra pasinaudota rašant šią
sutrumpintą Šv. Kazimiero parapijos
istoriją.

Parapijos gyvenimą išjudino
1967 m. Montreal vykusio pasaulinė
paroda „Expo 67“. Nepasitikėjimą
ateitimi atnešė Quebec provincijoje
kilęs atsiskyrimo nuo Kanados klau-
simas, pasireiškęs rimtais konfliktais
ir griežtais kalbos, užrašų ir mokyklų
įstatymais. Ne vienas iš lietuvių, abe-
jodamas ateitimi, kėlėsi kitur, o jau-
nimas, baigęs mokslus anglų kalba,
išvyko darbo ieškoti kitur. 1976 m.
Montreal vykusio pasaulinė olimpiada
daug nepadėjo, dar atnešė papildomus
mokesčius.

Artėjant pasaulinei parodai
Montreal visi ėmė puošti šiam di-
deliam įvykiui. Buvo nutarta perda-
žyti bažnyčios vidų, kuris buvo pa-
tamsėjęs. **Bus daugiau.**



Montreal lietuvių Šv. Kazimiero parapijos naujoji bažnyčia.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už priimamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužiedimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609



SEKLYČIA

LIETUVIŠKI PATIEKALAI

Atidaryta 7 dienas per savaitę nuo 10 val. r. iki 6 val. v.

UŽSAKYMAI
I NAMUS

TREČIADIENIŲ
POPIETĖS



PROGINIAI
UŽSAKYMAI

ŠERMENŲ
PIETŲS

2711 W. 71 Street, Chicago, IL
TEL. 773-476-2655, 773-476-1680

PASLAUGOS



STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kane
Vilma Jarulienė
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas butas Oak Lawn
(106 ir Kilpatrick g-vės).
4 dideli kambariai. 1 mieg. 1 darbo
kamb., oro vėsinimas, naujai išdažy-
tas, švariai, ramiai name.
\$695 per mėnesį + užstatas.
Tel. 773-254-7800

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir
virtuvų įrengimas; priestatai;
keramikos plytelės; „sidings“,
„soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir
„shingle“ stogai; cementas,
dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

IVAIRŲS

* Moteris, buvusi medikė, turinti reko-
mendacijas, susikalbanti angliškai, gali
prižiūrėti ligonį ar vyresnio amžiaus
žmogų, arba vaikus. Gali gyventi kartu.
Tel. 773-523-2719.

* Moteris, gyvenanti Oak Lawn, ieško
darbo kelioms valandoms nuo 5 val.
vakaro, arba šeštadieniais. Tel. 708-220-
3202.

* Moteris ieško pastovių pakeitimų
savaitgaliais. Tel. 708-833-0417.

* Moteris ieško darbo lietuvių šeimoje
prižiūrėti pagyvenusius žmones ar vaikus.
Tel. 708-323-6831.

* Moteris ieško žmogaus, norinčio kartu
nuomotis butą Summit rajone. Tel. 708-
833-0417.

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

Apsilankykite www.draugas.org



Minint prelatą Igno Urbono kunigystės 70-metį 2005 metais. Nuotraukoje iš kairės: šv. Mišias koncelebravo kun. Jonas Kuzinskas, prel. Ignas Urbonas, kun. Algirdas Paliokas ir kun. Vito Mikolaitis.

Jono Maleiškos nuotrauka.

GRAŽAUS GIMTADIENIO SULAUKUS

Kun. Ignas Urbonas gruodžio 5 d. mini 97-ąjį gimtadienį

IRENA KRIAUCIŪNIENĖ

Sako, kad žmonės nebijo pasenti. Tikrumoje jie nenori atrodyti seni. Kun. Urboną, gyvenantį Lemonte, Pasaulio lietuvių centre, matome skubantį, dalyvaujantį visuose renginiuose, kalbantį ir diskutuojantį su žmonėmis. Jo veidas, rodos, nesikeičia. Gal todėl, kad Jo siela yra pilna džiaugsmo, gerų norų ir siekimų. Jis yra vienas iš tų žmonių, kurio mintys yra aiškiai išreiškiamos, patarimai nuoširdūs. Ne vienas liūdname gyvenimo laike pajuto jo meilę žmogui, užuojautą ir nuraminimą. Jo meilė kitiems atlyginama meile jam.

Jis yra gabus straipsnių rašytojas, turintis gražaus humoro, kurio nesibaido pasakyti. Štai vienas iš jų: vyskupui Matulioniui „prisipažino“: „Bijau mirti. Kai sukausto didelė baimė, man iškrenta iš rankų maldaknygė ir rožinis.“ Jis žiūri ir mato pasaulį su įsitikinimu, jog nieko nėra blogo, kas neišeitų į gerą. Visą savo gyvenimą atidavęs Dievo valiai, kun. Urbonas ne kartą pakartojo jo mylimo poeto Bernardo Brazdžionio žodžius:



Kun. Ignas Urbonas

„Jis vienas budi visą žemės naktį
Jis vienas vaikšto kloniais ir kalnais
Ir tau širdis kad nesustotų plakti
Jis Vienas dengs ją dieviškais delnais“.

Lietuvos Dukterys dėkoja

IRENA GELAŽIENĖ

„Tiek daug ponų ir visi tokie gražūs.“ – Iš tiesų jie buvo gražūs ir mes pasipuošusios tik džiaugėmės, sveikiname, dėkujame. Kaip kiekvienais metais ir šiemet Lietuvos Dukterų rengiami Rudens pietūs praėjo gerai ir sklandžiai. Pirmininkė J. Krutuliene pasveikino svečius, o sesė J. Mikutaitienė pravedė visą programą.

Lietuvos Dukterų draugija, su pirmą pirmininke Brone Peters (Petravičiene), jau 1961 m. surinktomis aukomis palaidojo du ilgai sirgusius jaunos vyrus, vėliau net paminklą jiems pastatė. Sekė derlingi metai, keitėsi pirmininkės. Per eilę metų veikla nepasikeitė, tik reikavimai padidėjo – suniokota Lietuva prašėsi pagalbos. Atsirado labai daug kitų ją teikiančių organizacijų, kurios



Lietuvos Dukterų draugijos valdybos narės rudens pietų metu prie bilietaus stalo, iš kairės: Genovaitė Maldėnienė (išdavininkė, Namelių administratore), Joana Krutuliene (pirmininkė) ir Aldona Rukuižienė (raštinės vedėja).

Dr. Vilija Kerelytė, pritariant Algimantui Barniškiui gražių dainų pynėje, tartum, pasupo visus. Kun. J. Kelpšas kaip visuomet prasmingais žodžiais pasveikino, palaimino vakarienę, kuri buvo gerai ir gražiai paruošta. Vėliau buvo loterija. Savo visas pareigas sesės atliko puikiai, primdamos svečius, pravedamos programą ir t.t. Ačiū joms.

Šių metų vakarienė, kuri dabar daroma tik kartą per metus, primena praeitį, kuri, variantas įsteigė kun. F. Gurecko knygą, „Esame nemarus“, atsiveria nuostabi žmogaus – kunigo idėja, vėliau tapusia realybe, o dabar jau 50 metų vykstančia veikla. Jo motto – „pagalbi ranka vargstančiam“ davė pradžią jaunų moterų būreliui. Neteisianti ir nesmerkianti

buvo ir yra reikalingos, bet Dukterų „pagalbi ranka vargstančiam“ yra prieinama kiekvienam individualiai. Tačiau dar yra asmenų, kurie stebisi pamatę Dukteris ar tai globojant, ar lankant, ar laidojant vargingą žmogų. Jau daug apie tai buvo rašyta, ir mūsų „Žiniaraštis“ mirga sumomis asmenims ir net mokykloms padėti.

Kaip visuomet Dukterys dėkoja savo geradariams adv. Lietuvninkui, kun. J. Kelpšui, laidojimo namų direktoriui D. M. Petkui už patarimus, nuolaidas. Tad esame nemarus ir dar kartą dėkujame mus remiantiems. Laukiame naujų narių, nes mūsų gretos mažėja, jėgos silpnėja.

Linkime visiems geros sveikatos, Dangaus palaimos, malonių šv. Kalėdų ir laimingų Naujų metų!



Lapkričio 30 d. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre įvyko dailininko iš Lietuvos Romano Borisovo akvarelės darbų parodos „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės pilys“ atidarymas. Parodos atidaryme dalyvavo autorius, kuris susirinkusiems žiūrovams ne tik rodė savo darbus, bet ir atsakinėjo į gausius klausimus.

Gruodžio 1 d. dailininkas lankėsi Čikagos liuanistinėje mokykloje, kuri taip pat įsikūrusi Jaunimo centre. Dailininkas aukštesniosios mokyklos mokiniams pravedė istorijos pamoką. Kaip sakė istorijos mokytoja Vida Vrubliauskienė, dailininko paroda pačiu laiku – ji su septintokais kaip tik nagrinėja tą Lietuvos laikotarpį, kada tos pilys buvo statomos. Mokiniai iš dailininko lūpų sužinojo apie buvusią Lietuvos pilis, kokių tikslų jos buvo statomos, kur dar ir šiomis dienomis galima užtikti jų griuvėsių. Mokiniai kartu su dailininku apžiūrėjo parodą.

Kairėje nuotraukoje (iš kairės): dr. Jurgis Anyšas, Vilijus Trumpjonas ir Ramūnas Buntinas atvyko į R. Borisovo parodos atidarymą. Dešinėje nuotraukoje: R. Borisovas Čiurlionio galerijoje veda istorijos pamoką Čikagos liuanistinės mokyklos mokiniams.

Laimos Apanavičienės nuotraukos





Algirdo Karmilavičiaus nuotr.

MAŽOJI LIETUVA KALININGRADO (KARALIAUČIAUS) KRAŠTE SKAMBĖJO LIETUVIŠKOS DAINOS

IRENA KIUDULIENĖ

Kaliningrado (Karaliaučiaus)
socialinės pedagoginės kolegijos
lietuvių kalbos mokytoja

Lapkričio 17 dieną Gusevas (Gumbinė), Kaliningrado (Karaliaučiaus) kraštas, suskambo nuo 185 vaikų balsų. Jie atvažiavo į VI-ąjį Kaliningrado srities lietuviškos dainos festivalį „Skambėk, skambėk, lietuviška dainelė!“ iš įvairių Kaliningrado (Karaliaučiaus) krašto miestų ir miestelių. Nors oras nežadėjo giedros, nuotaka visų buvo labai pakili.

Festivalyje dalyvavo 17 grupių, 6 solistai ir duetai, Kaliningrado rusų vaikų folkloro ansamblis „Talica“, dvi grupės buvo atvykusios iš Lietuvos, iš Vilkaviškio Salomėjos Nėries mokyklos ir Virbalio vidurinės mokyklos.

Festivalį pradėjo įvairių organizacijų atstovų sveikinimai. Dalyvius sveikino Kaliningrado srities lietuvių nacionalinės kultūrinės autonomijos pirmininkas A. Muliolis, Kaliningrado srities Vyriausybės Švietimo ir Kultūros ministerijos atstovai, Lietuvių kalbos mokytojų asociacijos pirmininkas Aleksas Bartnikas, LR generalinio konsulato Kaliningrade ir Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie LR Vyriausybės atstovai bei kiti svečiai. Ypač nuoširdžiai festivalio dalyvius priėmė ir pasveikino Gusevo (Gumbinės) miesto administracijos Švietimo ir Kul-

tūros skyriaus atstovės.

Festivalio dalyviai buvo suskirstyti į IV grupes. Kiekviena grupė turėjo užduotis: I grupė — fakultatyvai, klasės su lietuvių etnokultūros priedu, lietuviškos sekmadieninės mokyklos, II grupė — vaikų folkloro ansambliai, III grupė — solistai, IV grupė — festivalio svečiai.

Suskambo lietuviškos dainos. Dalyviai pasirinko labai įvairų repertuarą. Klausėme liaudies dainų, populiarių melodijų, romansų. Dainininkai keitė vienas kitą, tačiau dažnai atrodė, kad labai nenoriai palieka sceną. Buvo tokių, kurie dainavo daugiau dainų, nes visos dainos gražios ir norėjosi visas padainuoti. Be abejo, nei organizatoriai, nei komisijos nariai — niekas neprieštaravo. Juk svarbu buvo dainuoti, juk tai festivalis, juk tai tų žmonių, kurie myli lietuvišką dainą, šventė. Festivalio komisija vertino dalyvius už profesionalumą, artistiskumą, sceninės kultūros lygį, repertuaro pasirinkimą, pasirodymo originalumą ir už dalyvavimą.

Festivalio organizatoriai apdovanojo visus dalyvius. Sunku buvo žiūrėti komisijai išrinkti pačius geriausius, tačiau kiekvieno festivalio metu sužiba kelios „žvaigždės“. Ypatingai visus sužavėjo Slavsko (Gastų) vaikų folkloro ansamblio „Beržynėlis“ (vadovė Loreta Litvinova-Makaraitė) pasirodymas. Šis ansamblis buvo apdovanotas specialiu Gusevo miesto

Vyro

A + A

RIMVYDO JAKO

staiga netekus, reiškiamo nuoširdžią ir gilią užuojautą Lietuvių fondo įgaliotinei DALIAI JAKIENEI, sūnui ROMUI, artimiesiems ir draugams.

Skaudu, kai pasaulį staiga palieka artimas žmogus. Meldžiame Aukščiausiojo globos a.a. Rimvydui, paguodos ir stiprybės jo žmonai, sūnui, artimiesiems.

Lietuvių fondo taryba ir valdyba

A + A

ERNEST LEGER

mirus, jo žmonai VIOLETAI ŽILIONYTEI-LEGER ir visiems šeimos artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Clevelando ateitininkai

administracijos (mero) prizų, kaip daugiausia žiūrovų simpatijų pelnęs kolektyvas. Labai gražiai pasirodė Sovetsko (Tilžės) 2-os ir 3-os vidurinių mokyklų lietuviškų dainų atlikėjai (vadovės Vita Kovalenko, Svetlana Drozdova ir Elina Paukštytė), originalumu pradžiuojo Černiachovsko (Isručio) 6-os vidurinės mokyklos dainininkai (vadovė Irena Kiudulienė). Gražią programą buvo paruošusios merginos iš Kaliningrado (Karaliaučiaus) 40-osios gimnazijos — ansamblis „Boružėlė“ (vadovė Violeta Lopetienė) bei Kaliningrado (Karaliaučiaus) 48 mokyklos — ansamblis „Šaltinėlis“ (vadovė Rūta Leonova). Gražiai dainavo grupės iš Krasnoznamenensko (Lazdynų), Nemano (Ragainės), Černiševo (Eitkūnų). Savo nuotaikingu pasirodymu visus sužavėjo Gusevo 5-osios vidurinės mokyklos folkloro ansamblis „Nadrūvelė“ (vadovė Irena Tiriūba). Festivalio pabaigoje visi dalyviai scenoje dainavo bendrą dainą „Dar neišeikime“ ir pasižadėjo susitikti VII-jame festivalyje.

Daug skambesio, daug džiaugsmo atneša kiekvienas festivalis. Kad viskas vyktų sklandžiai ir visiems būtų gera, rūpinasi festivalio organizatoriai. Šio festivalio koordinatorius ir siela — Algirdas Karmilavičius,

kuris ne tik rūpinosi visais organizaciniais darbais, bet ir paruošė puikų solistą iš Kaliningrado (Karaliaučiaus) 4-osios vidurinės mokyklos Vladimirą Kachimovą bei Kaliningrado (Karaliaučiaus) 35 licejaus duetą — Vladislavą Hrušą ir Aleksandrą Rūdovą.

Diplomus ir padėkos raštus mokytojams, paruošusiems moksleivius festivaliui, dovanojo Kaliningrado (Karaliaučiaus) srities lietuvių kalbos mokytojų asociacija, Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie LR Vyriausybės, Kaliningrado (Karaliaučiaus) srities Švietimo ministerija, Gusevo (Gumbinės) rajono Švietimo bei Kultūros skyrius.

Visi, kurie dalyvavo šiame festivalyje, esame dėkingi organizatoriams Aleksui Bartnikui ir projekto vadovui Algirdui Karmilavičiui, Sovetsko (Tilžės) saldinių fabrikui „Naujoji Rūta“ ir Kaliningrado (Karaliaučiaus) srities lietuvių tautinei kultūrinei Autonomijai už dovanėles vaikams, Čikagos Mažosios Lietuvos draugijai bei Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui prie LR Vyriausybės už finansinę paramą ir galimybę parodyti savo kasdienį darbą, už galimybę ugdyti savo mokinių sielose meilę lietuviškai dainai ir žodžiui.

Margumynai

SMS žinutei sukako penkiolika metų

Gruodžio 3 dieną penkioliktąjį gimtadienį šventė trumpoji žinutė (SMS). Per savo gyvavimo metus SMS tapo vienu populiariausių mobiliojo ryšio vartotojų bendravimo būdų Lietuvoje ir visame pasaulyje. Naujausiais duomenimis, per dieną Lietuvoje išsiunčiama apie 26,5 milijono trumpųjų žinučių, pasaulyje šis skaičius siekia apie 6 milijardus. Spėjama, kad per artimiausius trejus metus išsiunčiamų žinučių kiekiai įvairiose šalyse didės nuo 8 proc. iki 26 proc. kasmet.

Nors SMS buvo sukurta kaip tinklo pranešimo funkcija, vėliau ji buvo

pritaikyta kur kas įvairiapusiškiam žmonių bendravimui. Šiandien SMS naudojimo pavyzdžių aptinkama įvairiose srityse: trumpąja žinute galima užsisakyti paslaugą, gauti reklaminius pasiūlymus, informaciją apie sąskaitas, duomenis iš telemetrijos įrenginių, balsuoti televizijos laidoje ar atsiskaityti už automobilio stovėjimą.

Pasak telekomunikacijų bendrovės „Bitė“ marketingo direktoriaus Vytauto Kaikario, lietuvių siunčiamų trumpųjų žinučių srautai priklauso nuo mobiliojo ryšio operatorių pasiūlymų, sezono ir švenčių. Dau-

giausia žinučių šalyje išsiunčiama Kalėdų bei Naujųjų metų laikotarpiu, kuomet kasmet fiksuojami vis nauji jų siuntimo rekordai.

Žmonėms pradėdant naudoti vis daugiau modernių telefonų, taip pat auga ir iliustruotų žinučių (MMS) srautai. Per antrąjį šių metų ketvirtį išsiųstų MMS skaičius išaugo daugiau kaip 40 proc. palyginus su pirmuoju 2007 metų ketvirciu.

Prognozuojama, kad per šiuos metus pasaulyje išsiųstų SMS kiekis sieks iki 2 trilijonų, o šios paslaugos pajamos pasauliniu mastu 2 kartus viršys Hollywood pajamas. 2010-

aisias pasaulyje turėtų būti išsiųsta daugiau kaip 3 trln. trumpųjų žinučių, o 2012-aisiais šis skaičius išaugs beveik iki 4 trilijonų.

„Šiuo metu sparčiausias išsiunčiamų SMS augimas stebimas besivystančiose šalyse, pavyzdžiui, Afrikos ir Azijos regionuose. Tuo metu išsivysčiusiose rinkose, taip pat ir Lietuvoje, išsiunčiamų trumpųjų žinučių kiekio augimas lėtėja, joms atsiranda patogesnių ir kainos prasme prieinamų alternatyvų, tokių, kaip mobilusis paštas“, — sakė V. Kaikaris.

Mindaugas Urbonas
Alfa.lt

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE



◆Kviečiame į JAV LB Kultūros tarybos Premijų įteikimo vakarą 2007 m. gruodžio 7 dieną, penktadienį, 7 val. v. Pasaulio lietuvių centre, Bočių menėje, 14911 127th St., Lemont, IL. Programoje: 2007 metų Kultūrinio premijų laureatų pristatymas ir pagerbimas, sveikinimai ir premijų įteikimas, meninę programą atliks solistė Nida Grigalavičiūtė ir muzikas Manigirdas Motėkaitis. Bus vaišės. Kviečia JAV LB Kultūros taryba. Bilietai – 10 dol. Informacija tel. 630-789-0529.

◆Š. m. gruodžio 9 d., sekmadienį, 12 val. p.p. kviečiame į aukštųjų-panevežiečių klubo susirinkimą, kuris vyks Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago. Mišios už mirusių klubo narius bus atšaukiamos Tėvų jėzuitų koplyčioje 10:30 val. r. Kviečiame visus dalyvauti. Tel. pasiteiravimui: 708-296-1577.

◆Gruodžio 12 d., trečiadienį, 12 val. p. p. Amerikos lietuvių Tautinės Sąjungos Čikagos skyrius ruošia

Kūčias Balzeko lietuvių kultūros muziejaus patalpose. Maloniai kviečiame visus narius ir norinčius dalyvauti. Apie dalyvavimą prašome pranešti tel. 708-408-8352 iki gruodžio 8 d.

◆Lietuvos Vyčių 112 kuopa gruodžio 16 d., sekmadienį, 2 val. p. p. parapijos salėje rengia Kalėdinę sueigą. Tai paskutinis šių metų susirinkimas. Po susirinkimo – pabendravimas, bus linksma programa. Vakarienės kaina – 15 dol. Apie dalyvavimą prašome pranešti Reginai Juškaitis tel. 708-422-3541. Visus maloniai kviečiame dalyvauti.

◆Sekmadienį, gruodžio 16 d. PLC moterų renginių komitetas ruošia tradicinę Kūčių šventės popietę. Visi maloniai kviečiami į PLC didžiąją salę pabendrauti po 11 val. r. šv. Mišių. Vietas iki gruodžio 10 d. galite užsisakyti tel. 630-271-9136 (Vanda Gvildienė) arba sekmadieniais prieš ir po 11 val. r. šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos priegangje.



Lietuvių rašytojų draugija gruodžio 9 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre rengia literatūrinę popietę, kurioje bus prisiminta a. a. rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė, vyks poetės Julijos Švabaitės-Gylienės naujos poezijos knygos „Ant vėlių suolelio“ sutiktuvės.

Savo poeziją skaitys poetai: kun. Kęstutis Trimakas, Eglė Juodvalkė, Anatolijus Kairys. Su savo humoristika popietėje dalyvaus Kornelijus Jazbutis. Programos vedėja – aktorė Audrė Budrytė. Vaišės. Visi kviečiami ir laukiami.

Organizacijų ir pavienių asmenų dėmesiui!

Visi, norintys įdėti savo Kalėdinius ir Naujametinius sveikinimus į dienraštį „Draugas“, sveikinimo tekstus kartu su auka prašome atsiųsti iki gruodžio 17 d. „Draugo“ administracijai, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

Visos kriminalinės bylos
30 metų darbo patirtis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500

Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527

Valandos pagal susitarimą

ADVENTINIS KALENDORIUS

Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijoje (Brighton Park)

2745 West 44th Street, Chicago, Illinois; Tel. 773-523-1402

Kiekvieną Advento sekmadienį 10 val. r. – šv. Mišios (lietuvių k.). Kalėdų krepšelis – mūsų dovanos Lietuvoje vargstančioms šeimoms, galite paaugoti pintinėje bažnyčios priekyje per visas lietuviškas pamaldas Advento metu. Dovanos perduodamos per Lietuvos vyskupų konferencijos „Caritas“ organizaciją.

Gruodžio 24 d., pirmadienį – Kūčios. 7 val. v. – bendra Kūčių vakariene parapijos salėje (pranešti kun. J. Kelpšui tel. 773-523-1402). 10 val. v. – Praktinės palaiminimas, Kristaus Gimimo (Piemenėlių) šv. Mišios (lietuvių k.)

Gruodžio 25 d., antradienį – Kalėdos. 10 val. r. – Kristaus Gimimo šv. Mišios (lietuvių k.)

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje (Lemont)

14915 – 127th Street, Lemont, Illinois; Tel. 630-257-5613

Gruodžio 7 d., penktadienį – Adventinis susitelkimas. 7 – 9 val. v. – Bendruomeninės Sutaikinimo pamaldos su asmenine išpažintimi (Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolas iš Vilniaus kun. Aldonas Gudaitis, SJ ir kiti kunigai)

Gruodžio 8 d., šeštadienį – Adventinis susitelkimas. 8 val. r. ir 6 val. v. – šv. Mišios, pamokslas (kun. Ald. Gudaitis, SJ)

Gruodžio 9 d., sekmadienį – Adventinis susitelkimas. 9 ir 11 val. r., 6 val. v. – šv. Mišios, pamokslas (kun. Ald. Gudaitis, SJ). 12 val. p. p. – pietūs PLC salėje (ruošia Pal. J. Matulaičio misijos choras). 1:30 val. p. p. – Kalėdinis koncertas (Pal. J. Matulaičio misijos choras, Vaikų choras „Vyturys“ ir solistai bei muzikantai); bilietų teirautis pas Romaną Stropą tel. 815-836-1845.

Gruodžio 16 d., sekmadienį po 11 val. r. šv. Mišių – Kūčių šventės popietė didžiojoje salėje (ruošia PLC Moterų renginių komitetas); vietas užsisakyti iki gruodžio 10 d. pas Vandą Gvildienę, tel. 630-271-9136.

Gruodžio 24 d., pirmadienį – Kūčios. 1–3 val. p. p. – Sutaikinimo sakramentas (išpažintys). 4 val. p. p. – šv. Mišios. 10:30 val. v. – Kalėdinės giesmės. 11 val. v. – Kristaus Gimimo (Piemenėlių) šv. Mišios

Gruodžio 25 d., antradienį – Kalėdos. 9 ir 11 val. r., 7 val. v. – Kristaus Gimimo šv. Mišios.

Gruodžio 27 – 28 d. – Biblijinė stovykla. 9 val. r. – 5 val. v. Ateitininkų namuose, 12690 Archer Ave., Lemont, IL. Skatinant susidomėjimą Šventuoju Raštu, 1–6 skyriaus vaikų stovykloje vyksta žaidimai, vaidinimai, dainavimas, sportas, filmai, pokalbiai ir užsiėmimai, pritaikyti tikėjimo patirties pagiliniui. Vadovauja Pal. J. Matulaičio Jaunimo pastoracijos grupelė su kun. A. Saulaičiu, SJ ir savanoriais. Mokestis vienam vaikui už abi dienas – 45 dol. Registracija iki gruodžio 18 d. pas ses. Laimutę tel. 630-243-1070.

Gruodžio 31 d., pirmadienį – Naujųjų Metų išvakarės. 6 val. v. – Padėkos šv. Mišios.

Sausio 1 d., antradienį – Dievo Gimdytojos iškilmė, Civiliniai Naujieji Metai. 9 ir 11 val. r., 7 val. v. – šv. Mišios.

Kristina D. Alsenas iš Brecksville, OH pratęsė „Draugo“ prenumeratą ir paaugojo mums 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.



Dienraščio „Draugas“ redakcija nuoširdžiai dėkoja Lilijai Jasaitė už pagalbą pavaduojant atostogaujančius darbuotojus. L. Jasaitė „Draugo“ redakcijoje.

Dalios Cidzikaitės nuotr.